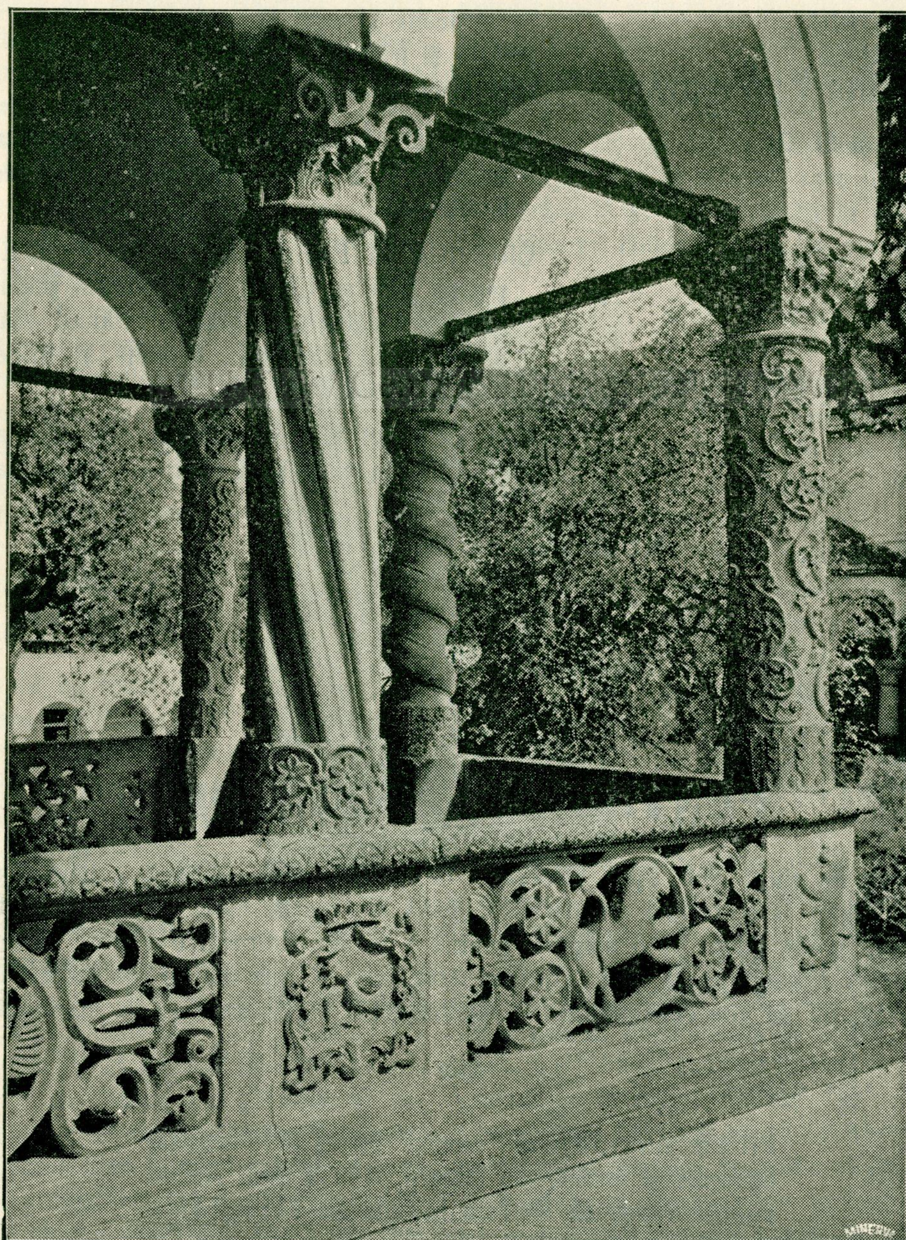
VIAȚA ILUSTRATĂ

ANUL III. Nr. 8—9 AUG. SEPT. 1936

PRIDVORUL MĂNĂSTIRII HOREZU

Anul III Cluj, August—Septemvrie 1936 Nr. 8—9

VIAŢA ILUSTRATĂ

Director: NICOLAE COLAN
EPISCOPUL CLUJULUI

BRAVO, DOMNULE MINISTRU!

CU MĂTUROIUL PRIN LITERATURĂ

Vara, gazetarii sunt puşi îndeobşte la grea încercare: Nu prea au subiecte. Bărbaţii politici pleacă la scăldători să-şi lecuiască slăbiciunile trupeşti, sau la munte să-şi liniştească nervii. Viaţa politică intră într'o zodie de toropeală, iar gazetarul e silit să se refugieze pe alte tărâmuri decât cel politic, pentru a-şi căuta hrană inspiraţiei sale şi pentru a umplea coloanele obligatorii ale ziarului în slujba căruia stă. Pleacă şi el la drum, face anchete interminabile, ia interwiewuri, scrie despre frumseţile ţării şi despre ale sufletului românesc, scormoneşte ruinele măreţului nostru trecut, stă de vorbă cu sătenii, intră în hora lor, le 'nvaţă chiuiturile, scrie despre ele entuziast... şi câte alte nu mai face gazetarul ca să treacă vara bine-mersi.

Asta îndeobşte. Căci vara, la căpătâiul căreia ne găsim, a fost o escepţie.

Măcelul spaniol, cu toate ororile cu care-l garnisesc bolşevicii *Frentei populare*, şi olimpiada din Berlin au îmbiat vara aceasta material îmbelşugat ziariştilor noştri pentru a stâmpăra setea după senzaţional a lectorilor lor cotidiani.

Dl Dr. C. Anghelescu, ministrul instrucţiunii publice

Totuşi, mărturisesc, că n'am ispitit aproape nici un număr estival de gazetă sau revistă *românească*, în care să fi lipsit titluri ca „Cloaca literară", „Cocina literară", „Turpitudinea literară", „Literatură Sărindărească", „Ministerul artelor şi literatura", „Ministerul instrucţiunii şi Manualele de istoria literaturii" etc. etc. Purtătorii de condeiu s'au întrecut în folositoarea silinţă de a arăta cumplita boală care a cuprins literatura noastră şi marea primejdie care paşte mai ales pe nevrâstnicii lectori ai acestei literaturi.

Boala de care vorbim o alcătueşte nesfârşita expoziţie de urâciuni înfăţişată de marea majoritate a romanelor cu cari îşi fac intrarea în literatură o seamă de scriitori mai proaspeţi şi cu cari ţin să-şi murdărească inspiraţia lucrativă chiar unii literaţi mai vechi.

Aceste urâciuni, al căror simbol e înfăţişat uneori pe copertele luxos ilustrate ale cărţilor, prind ca 'ntr'un laţ pe cititor, îi biciuesc simţul ruşinii până la moarte, îl întărâtă spre patimă, făcându-l să sfârşească prin a se tăvăli în cocina păcatului. Mai ales pe cititorul tinăr, cu simţirea imaculată.

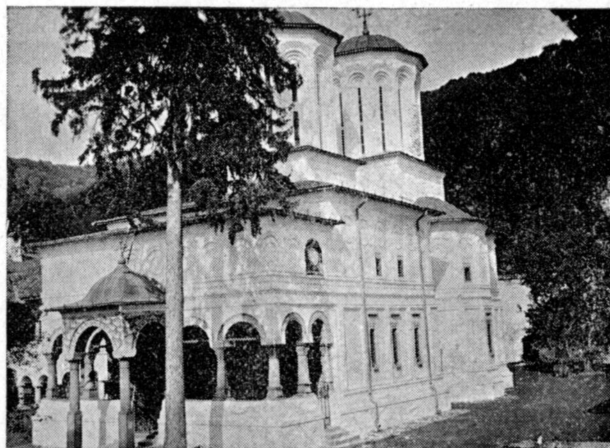
Chiar culeasă de bună voie de prin anticariate sau de pe la librării — această literatură ameninţa şi până acuma cu primejdia întinării sufletului tinerimii noastre. Iată însă că ea a fost trecută de curând şi în unele manuale de Istoria literaturii române. Într'un astfel de manual poezia cu „urdori" şi cu alte asemenea ...frumseţi plastice a lui Tudor Arghezi, e pusă alături de poezia lui Eminescu, iar proza lui D. Stănoiu (nu ăl cu „colectura norocoasă", ci ăl cu „Fete şi Văduve") alături de scrisul lui I. Creangă. Autorii acestei „poezii" şi „proze" sunt înfăţişaţi drept ultimele expresii ale genialităţii literare, iar candidaţii la bacalaureat sunt obligaţi să-i studieze din doască în doască, altfel fiind condamnaţi să 'mbătrânească în ceata celor şaizeci de procente de „căzuţi". Cu alte cuvinte, bieţii băieţi sunt ameninţaţi să cadă, fiincă nu cunosc pe literaţii (de)căzuţi. Nu vi se pare monstruos? Mie, da. Ca şi domnului Ministru Dr. C. Anghelescu, neostenitul gospodar al şcoalelor noastre.

Într'adevăr, îngrozit de monstruositatea acestei realităţi, Dumnealui a dat de curând poruncă inspectorilor săi subalterni să ia sub aspră cercetare toate manualele, pentru a le scoate din întrebuinţare pe cele ce sufăr de primejdioasa meteahnă a arhgezismului literar.

Şi tot Ministrul Instrucţiunii a dat şi porunca de a se plivì cu multă grijă bibliotecile şcolare şi cele publice de toate cărţile cu miros de „cocină". Grijnici de sufletul tineretului nostru, noi îi strigăm din toată inima un românesc: Bravo!

Ştim, că unii scriitori vor protesta împotriva măsurii de ecarisaj literar a domnului Ministru al şcoalelor. Şi-odată cu protestul lor îi vor înfăţişà tablele cu decalogul „autonomiei esteticei literare". Îl rugăm să nu se emoţioneze, ci să ia aceste table şi să le trântească de pământ să se facă ţăndări. Fiindcă porunca sănătăţii sufleteşti a tineretului nostru e mai sfântă decât orice decalog literar.

† NICOLAE COLAN

Biserica mănăstirii Horezu

STILURI DE VIAŢĂ

STILUL ROMÂNESC

Pentru cine înfloreşte în aur luceafărul destinului, hărăzit neamului său, stărue pururea întrebarea asupra mumelor, *generatoare de culturi şi stiluri de viaţă. Magnific ca 'ntâia zi după lumină, stilul de viaţă al unui popor se oglindeşte în peisajul patriei, creşte din veşnicia strămoşilor şi se împlineşte la dogoarea sfântului duh al neamului. Ca mustul strugurelui şi ca sângele vieţii, Logosul neamurilor creiază conştiiţa plenară a unei unităţi de sine stătătoare. Omogeneitatea în spaţiu şi identitatea cu sine în timp a unui neam este fructul duhului său etnic. Din aceste două dimensiuni, una orizontală şi alta verticală, naşte ideea de patrie, sentimentele naţionale, cultul Larilor şi Penaţilor unui neam. Conştiinţa de neam, diferenţierea rasială, ideea naţională, cât şi legitimismul de rang divin de a stăpânì pământul patriei, nu sunt decât formulări ideologice ale duhului autohton. Ci verticala naţionalismului nostru creşte din vatra Patriei, unde se întreţine cu devoţiune vestalică focul sacru al frunţilor tutelare, spre măgurile de lumină paradisiacă ale cerului creştin. Între zenitul raiului creştin, deci, şi nadirul patriei se arcueşte curcubeul existenţei româneşti. Şi despre această existenţă ne propunem să vorbim acuma.*

Visând...

Există un stil românesc de viaţă? Aceasta este întrebarea ce stărue până la durere în nervii fiecărui român. Răspunsul nu poate fi decât afirmativ.

Stilul de viaţă al unui popor este transfigurarea sângelui său la lumina spiritualităţii. Căci stil de viaţă înseamnează cultură şi civilizaţie, manieră şi ţinută, atitudine morală şi simetrie politică, asceză şi creaţie, fizionomie proprie şi destin propriu. Poporul care nu simte în sângele său blestemul unei misiuni, care să fie a lui şi numai a lui, nu poate da dovadă de un stil propriu de viaţă.

Dar stilul, înainte de toate, este un fenomen de cultură. Toate creaţiile spiritului, care se mai numesc şi produse culturale, legate de ursita unei naţiuni, nu sunt decât reverberaţii simfonice ale stilului său de viaţă, ale duhului autohton. Stilul de viaţă însuşi nu este decât faţa luminoasă a lo-

gosului larvar, ce dospeşte şi fructifică comunitatea naţională. Prin urmare, articulaţiile stilului de viaţă al unui popor trebuesc pipăite în rădăcinile duhului său etnic. Chiar şi veşnicia omenească a creaţiilor culturale este legată de puterile de viaţă ale acestui duh. Acolo, însă, în adâncuri, nu putem ajunge decât pe drumul tăiat de filosofia culturii. Şi aici, cârja filosofică a lui Lucian Blaga, care a consacrat stilului *două dense şi luminoase studii: „Orizont şi Stil" (Editura „Fundaţiile Regale", 1936) şi acel superb în frumuseţea lui românească „Spaţiu Mioritic" (Cartea Românească, 1936), ne este de un mare şi real folos.*

Lucian Blaga s'a aplecat cu osârdie şi fără îngâmfare asupra fenomenului cultural românesc, popular şi cult, i-a analizat articulaţiile cele mai intime şi ni-l prezintă sub forma unui mănunchiu de constante sufleteşti. *Aceste constante alcătuiesc, în paralelismul lor asociabil şi funcţional,* matca stilistică a duhului românesc. *Pentru înşirarea lor, dăm cuvântul lui Lucian Blaga.*

„In ciuda influenţelor, care-şi dispută inutil pământul nostru, în ciuda interferenţelor, cari îşi fac jocul nestatornic în ţara şi în sufletul poporului nostru, există un „românism", în înţelesul superior al unui complex, sau al unei constelaţii, cu totul aparte, de determinante spirituale. Dincolo şi mai presus de misterul sângelui, românismul e un patrimoniu stilistic, alcătuit în parte din determinante, ce-i aparţin exclusiv, în parte dintr'un raport intim, de natură funcţională şi de dozaj, al unor determinante, care-l depăşesc. Există o vie matcă stilistică, în lumina căreia românismul ne apare ca un ansamblu, conturat din latenţe şi realizări. Nimic nu ne prilejueşte ca această matcă stilistică, posibilitatea de a vedea în românism o entitate, susceptibilă de a fi cuprinsă într'o imagine ideal sporită. Ne-am făurit despre acest românism spiritual, dincolo de faptele şi de jocul de ape al folklorului şi al istoriei, o viziune, menită poate unui destin pragmatic. E viziunea unur cristal viu, a unui mănunciu de abstracţiuni ipostatice, a unui complex de potente creatoare. Cari sunt aceste funcţii sau puteri ipostatice? E înainte de toate un anume ondulat orizont spaţial, cel mioritic, şi la fel un orizont de avansare legănată în timp. Ele formează coordonatele unei spiritualităţi. Fuzionează cu aceste orizonturi înainte de orice un sentiment al destinului, trăit tot ca o unduire, ca o alternanţă de suişuri şi coborâşuri, ca o înaintare într'o patrie siderală, unde se urmează ritmic dealurile încrederei şi văile resignărei. Vine pe urmă şiragul celorlalte determinante: o preferinţă arătată categoriilor „organicului" ale lumii, şi o

Frumuseţile pământului românesc

tendinţă de transfigurare „sofianică" a realităţii. Năzuinţa formativă se conturează şi e activă în deosebi ca orientare spre forme geometrice şi stihiale, aceasta într'un chip organic atenuat. Adăogăm mănunchiului o invincibilă dragoste de pitoresc şi de asemenea un foarte vădit simţ al măsurii şi al întregului. Pentru rotunjirea complexului să mai notăm că toate determinantele se realizează oarecum în surdină, par'că în isbânda lor se pune un mare frâu; totul se înfăptueşte cu un uimitor simţ pentru nuanţă şi cu tot atâta simţ al discreţiei."

Fireşte, nu putem da aici toată documentaţia teoretică şi concretă, pe care o aduce Lucian Blaga întru susţinerea acestei mătci stilistice a duhului românesc. Ar fi şi prea mult şi inutil. Doritorii de a se lămurì să deschidă cu încredere „Spaţiul Mioritic".

Conclusia acestor rânduri nu poate fi decât favorabilă credinţei într'un apriorism românesc, *din care creşte, spiritual şi concret,* stilul românesc. *Iar din puterile creatoare ale acestui stil înfloreşte steaua destinului nostru.*

GRIGORE POPA

Rasa şi ortodoxia sunt cele două componente ale substanţei româneşti.

Î. P. S. Mitropolit Nicolae

DUPĂ DOUĂZECI DE ANI

LA SFÂNTĂ MĂRIE

În sunet armonios de aramă, clopotele catedralei din Cluj îşi cheamă mulţimile de credincioşi la rugăciune.

E 15 August; zi luminoasă, zi de sărbătoare. Hramul catedralei, Adormirea Maicii Domnului.

Rânduri, rânduri din toate străzile curg credincioşii, îmbrăcaţi de sărbătoare, spre uşile larg deschise ale bisericei episcopale. În catedrală lumea stă înghesuită. — Femei, bărbaţi, ofiţeri cu pieptul plin de decoraţii, civili în haine negre şi stoluri nevinovate de copii, umplu catedrala până la refuz. Abia mă pot furişa printre ei.

În altar P. S. S. Nicolae al Clujului pontifică înconjurat de un sobor de preoţi.

Eceniilor le răspunde un cor mixt bine condus de părintele ierodiacon Anatolie Scurtu. Mă aşez lângă un stâlp în partea bărbaţilor şi din ochi urmăresc în altar săvârşirea sfintei liturgii.

În jurul meu ca murmurul izvorului ce ţâşneşte din stâncă şi se scurge printre pietricele, se aude murmurul credincioşilor ce se roagă. Un suflu de cucernicie şi credinţă pluteşte în atmosfera catedralei. Un fior mă pătrunde, o căldură mă străbate, inima îmi bate tot mai tare.

Simt imensitatea Celui tot puternic care îmi apasă nimicnicia fiinţei mele. Când am mai avut eu această sensaţie? mi se întreabă mintea.

Maica Domnului

Rămas cu ochii ficşi pe crucea de pe iconostas, încerc să scrutez trecutul.

În murmurul rugăciunii, sufletu-mi se reîntoarce la August 1916.

Ca din neguri îndepărtate îmi apar icoane, la început nedesluşite şi pe urmă tot mai luminoase.

Văd ascunsă între munţi o vale presărată icicolea cu căsuţe văruite şi ascunse printre verdeaţa grădinilor. — În stânga peste vale de o moară, văd o casă ţărănească mai arătoasă, adăpostită între pomii unei grădini ce urcă în pantă pe un deal. Grădina e înconjurată de salcâmi tineri cari îşi pleacă crengile până la pământ, acoperind un şanţ de hotar sub bolta lor de verdeaţă.

Tabloul pare fără viaţă, nici o fiinţă nu se vede mişcând. La una din case uşa văduvită de scoabă stă culcată pe o coastă; la alta geamurile sparte rânjesc a pustiu. — Din depărtare deodată străbate îndurerat hăulitul unui câne flămând şi fără stăpân, uitat poate în legătoare.

Ceva-mi atrage ochii sufletului din nou spre casa de lângă moară. — Sfredelesc cu privirea desimea cupolei de salcâmi şi văd: văd o femee îngenunchiată şi un copil, ascunşi în desişul verdeţii.

Cu mâinile împreunate, cu faţa spre îndepărtatul răsărit, femeia pare o stană de piatră; doar buzele-i se mişcă. Copilul în stânga ei în aceiaşi poziţie priveşte par'că nedumerit, cum lacrimile se scurg în perle pe obrazul drag al mamei sale.

Un murmur asemeni celui din biserică se aude; e ruga ferbinte, ruga celui desnădăjduit. Femeia tresare, îşi face cruce şi se întoarce către copil:

— Dragul mamei, roagă-te şi tu, poate Dumnezeu va asculta ruga ta, copil nevinovat, şi-i va aduce. — Doamne ajută-le, Maică Prea Curată, ţine-i în paza Ta!

Copilul repetă după mamă şi cu ochii sclipitori o întreabă:

— Mamă vin Rumânii? Când vin mamă?

— Vin, dragul mamei, vin. Doamne, ajută-le!

— Dar Tuca mamă? El când vine, dece nu mai vine, mamă?

Ochii îi joacă în lacrimi...

— Vine, dragul mamii; vine, când vin şi Rumânii.

Da; recunosc pe femee, recunosc şi copilul bălai, buclat cu plete blonde. Nu-mi sunt de loc străini.

Viziunea se schimbă, din întreaga vale numai în curtea acelei case se aude mişcare.

Un cioban mijlociu de statură şi puţin nins prin pletele-i bogate întră'n curte cu şase cai încărcaţi, legaţi deolaltă şi în urma lor 8 honvezi cu arma în mână.

— Repede. Cătălină, repede pe căruțe!

Sosesc şi turmele dintre fronturi. Carăle se încarcă cu vârf. La fiecare se înjugă câte 4 boi. Un car condus de om, altul de femee, ies din curte şi se opresc în drum. Omul şi femeia se'ntorc pe loc, se uită lung la casa părăsită şi'n ochi li se citeşte jalea.

Copilul cocoţat pe unul dintre cară strângea cu putere pe lângă el sumanul, uitându-se cu frică la soldaţii rămaşi, înşiraţi pe prispă.

Un pocnet de bici, şi în scârţâit de roate căruţele pornesc pe drum de bejenie.

Imaginile urmează.

Văd, piaţa unui mic oraş tixită de lume pestriţă, care se uită încordată la întrarea drumului ce vine din spre răsărit. Parcă aşteaptă pe cineva. Muzică de fanfare se aude în depărtare. Sunetul ei se apropie tot mai mult. Deodată lumea tresare în chiote. In piaţă apar călare un grup de soldaţi cu căciulă şi rosete tricolor.

Lumea izbucneşte în delir de bucurie. Grosul armatei soseşte.

Mulţimea din piaţă se contopeşte într'un trup şi un suflet cu oastea aşteptată. — E 1918!

Piaţa e o mare de oameni ce se agită în talazuri, beată de fericirea libertăţii mult dorite.

Căciulile cu rosete sar în aer înfrăţite cu jobenele civile.

Căştile lucesc în soare şi în ritmul muzicei militare picioarele bat cu temei sârba, pe pământul Ardealului.

— Doamne, slobozeşte pe robul tău în pace căci văzură ochii mei mântuirea ce-o ai hărăzit neamului meu!

Răzimat de cârje un popă albit de ani în slujba altarului, se lasă încet jos pe nişte scări şi cu faţa în mâni, zdrobit de emoţie, plânge încet. Prin barba-i de patriarh se preling lacrimile cristaline: sunt lacrimi curate, lacrimile libertăţii.

*

— Dumnezeu în mila lui cea nemărginită şi ascultând rugăciunile Maicii sale pe care noi am rugat-o drept mijlocitoare, a golit cupa suferinţelor neamului nostru şi a umplut-o cu vinul curat al libertăţii.

Dar, după cum cu vinul din pahar te poţi întrema, cu acelaş vin te poţi îmbăta, de-l bei fără socoteală. Tot aşa şi cu vinul libertăţii pe care Dumnezeu ni l-a dăruit, putem să ne şi îmbătăm, dacă luăm mai mult decât biruim.

Catedrala ortodoxă din Cluj

Fiecare să bea din vinul libertăţii numai atât cât biruie, căci dincolo de cât biruim este hotarul anarhiei — şi azi anarhia ne ameninţă din toate părţile...

Trăsar trezit din visare şi cobor ochii spre uşa împărătească.

În odăjdii pline de lumină P. S. Sa Nicolae având în jur pe preoţii împreună slujitori, îşi ţine cuvântarea arhierească.

Asemeni Sfântului Gheorghe când stă să străpungă cu lancea gâtul balaurului întunerecului, P. S. Sa ridică uşor toiagul şi cu ochii aţintiţi dincolo de zidurile trainice ale catedralei, vrea par'că să străpungă hidra nevăzută, care cu tentaculele-i înfiorătoare caută să cuprindă din toate părţile Biserica lui Hristos.

Cuvântarea-i plină de suflet creştinesc şi românesc vibrând îngrijorată de soarta Bisericii şi a neamului, ţine pe toată lumea cu atenţia încordată.

Într'o linişte perfectă, în care aproape se aud inimile credincioşilor cum bat, graiul P. S. Sale e când ca murmurul unui izvor care răcoreşte sufletele însetate ale credincioşilor, când ca sunetul aspru al goarnei de alarmă, care prevesteşte primejdia.

Credincioșii cu sufletul reținut ascultă vibrațiunile sufletului arhiereului lor și asemeni P. S. Sale simt tot mai mult credința ce-i străbate, dar totodată alături de capul Bisericei lor se simt străbătuți de îngrijorare, gândindu-se la ce ar putea să le aducă ziua de mâine.

În ori și ce parte a lumii ne întoarcem privirea, vedem agitație: unii se agită pentru sfânta ideie națională, alții puși în slujba lui satan profanează tot ce sufletul omenesc are mai scump; și crezând că sângele fraților lor celor vii le e prea puțin a-și îndestuli setea de fără de legi, scot morții din morminte, și în procesiuni macabre vreau să arate lumii că domnia întunerecului se apropie. Ca în Spania.

Din cele patru vânturi, valuri uriașe izbesc în coastele bisericilor strămoșești, ca să le sfărâme.

Prin ispitiri mincinoase slujitorii lui Belzezul caută să ademenească pe fiii neemului nostru, îmbiindu-i să bea tot mai mult din paharul libertății, că poate vor trece măsura și vor intra în hotarul anarhiei și astfel pierzându-și echilibrul sufletului să le devină slugi supuse.

Neamul nostru care este călit în luptele ce le-a purtat în decurs de milenii, știe să se apere împotriva tentațiunilor, formându-și un chist în jurul sufletului, din învățătura Bisericei; căci această învățătură ne-a fost transmisă dela strămoșii cari s'au lăsat mai bine uciși, decât să scrintească cel puțin o buche din credința lor.

Nici noi nu avem să umblăm pe căi necunoscute, ci mai bine batem calea bătătorită de înaintași, ale căror morminte scumpe le întâlnim la fiecare cotitură de drum. Crucile lor ne dau curajul de a merge cu încredere mai departe, căci drumul e bun. Pâinea ce o mâncăm își are rădăcinile în țărâna oaselor lor. Apa izvoarelor este lacrima acestui pământ îmbibat cu lacrimile moș-strămoșilor noștri. Credința lor o vedem la fiecare răscruce, simbolizată prin brațele de lemn ale troițelor.

*

Au trecut două decenii de când viteaza oștire română fiind împinsă de falanga uriașă a dușmanului, căuta să-și refacă forțele pe ultimul petec de pământ ce-i mai rămase.

Din mâinile „prietenilor“ ni se îmbia aceeaș băutură otrăvită a anarhiei, din care bieții de ei s'au îmbătat.

Am refuzat-o atunci cu energie; o refuzăm și azi; și o vom refuza totdeauna, mergând pe drumul rânduielii ortodoxe și naționale arătat de silințele și jertfele glorioșilor noștri înaintași.

Maică Preacurată, ajută-ne!

GHEORGHE SAVA

V O I

Ne bate'n porți, smerit, un sol,
Ducând în jarul inimii, domol,
Un murmur lin, purtat de veac și trist,
Cu ritm de lacrămi, clipocit sub Crist.

E solul brazdei frământate, ud
De tot noianul lacrămilor reci,
Purtând obida locului, din veci
E solul vost, al celor mulți. V'aud,

Vă simt și vă cuprind în miezul meu,
Pe voi, pe toți cei mulți, uitați de toți,
De toți cari ca și voi, aceeași coți
De cer privesc și'mpart acelaș greu.

Din zori v'aud sub glie, prin pământ,
În rădăcini de plâns, ușor suind
Spre poarta sufletului nost, spuind
De voi. Aș vrea ca'n lut să mă frământ,

Să-mi storc tot sufletul în voi, de tot
Și'n fundul negrului pământ să'not,
Să mă topesc în stropi de lut, lichid,
În tot întinsul greu să mă închid.

Să isvorăsc în miez de bob de grâu
Cu pieptul năvălit în soare, râu,
Să-mi lunece, amar smaragd, prin spic,
Din ochii voști și pieptu-mi să-mi despic.

Și-apoi să fiu tainul aspru, bun,
Desghiocat pe masă, printre voi,
Să sorb avan tot cârdul de nevoi.
Nălța-voi cânt, slodunului străbun.

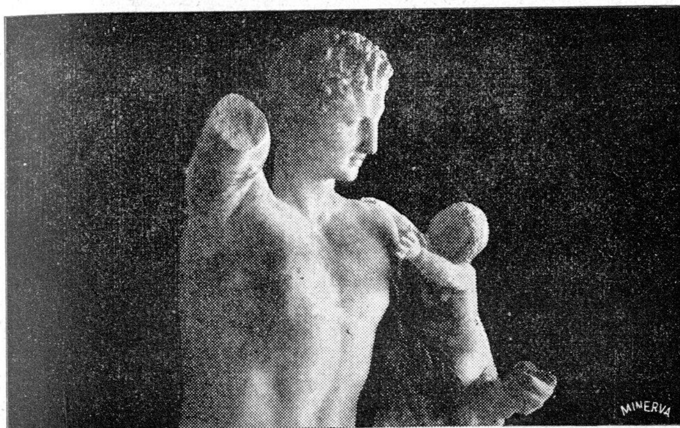
Dar bate'n porți acelaș sol,
Decând în jarul inimii, domol,
Acelaș murmur tremurat de vânt,
Ccrescut pe fila sfântului cuvânt.

ILIE ȚARINĂ

CETANIE PE CERUL EUROPEI

Lupta pentru ramura de maslin

Praxiteles: Hermes din Olimpia

Pe vremea când eram licean și profesorul de geografie ne punea să desemnăm harta politică a Europei, nu-mi ajungea o duzină de creioane colorate pentru zugrăvirea „cromatică“ a babiloniei popoarelor. Astăzi, ca să săvârșesc cu deplin succes aceeași treabă, mi-ar fi suficiente două culori: un creion roșu și o bucată de cretă. Aș colora cu cel dintâi împărăția sovietică și câteva filiale apusene; poate și vre-un petec de pământ balcanic. Cu creta, restul. Și harta desmățatului nostru continent ar fi gata. Autenticitatea ei, cred că n'ar pune-o în cumpănă decât obicinuiții hotarelor geneveze.

E ușor de înțeles, că celor două culori numite le corespund două mari idei ce stăpânesc actualmente instinctele și conștiințele albilor civilizați și civilizatori: ideea perpetuului război comandat de coaliția marxisto-iudeo-masonă și ideea păcii infinite pentru care se zbat o mână de bravi cu ținută de arhangheli. Mulțimile? Stau la mijloc. Lupta se dă în jurul lor, pentru ele. Din trupul lor, o idee sau alta își sfâșie lotul râvnitelor adeziuni.

Va recunoaște bucuros, oricare, că harta confecționată de noi e de-o simplicitate impresionantă. Numai de două ori, în istorie, Europa a mai fost atât de clar înjumătățită în două tabere: pe vremea chezarilor romani și, veacuri multe după aceea, în zilele domniei celui mai mare chezar pe care l-a avut lumea — Napoleon. Două lumi! Deoparte cezarul, oricare ar fi fost el; de alta, inimicii cari se puneau deacurmezișul realizării ecuației politice: Imperiul = Europa. În războiul mondial, mai era și o a treia tabără: a „neutrilor.“ De aceea nu l-am luat ca termen de comparație. Cu totul altele erau motivele cari au dus în trecut la simplificarea hărții Europei. Cu totul altele sunt cele de acum. Astăzi răsboiul cel mare nu se mai dă între oameni, ci între două principii; aș zice între două valori etice: conștiința ideii de pace stă față 'n față cu non-valoarea instinctului deslănțuit și împins spre teroare. Oamenii sunt doar vehicole. Ca oricare din tunurile lui Sir Basil Zaharoff sau ale altui magnat al industriei de arme.

Că acest răsboi nu se duce de ieri, se știe! Unde ne aflăm azi?

Răspunsul poate fi cam acesta: în pragul unei mari răfueli. Ne-o spun semnele vremii noastre. Cred că nimănui nu-i scapă nebăgată în seamă nervozitatea cu care se lucrează în cele două tabere învrășmășite de moarte. Se înmulțesc surprinzător de repede jertfele pe cari pontifii moderni le înjunghie la altarul celor două zeități ce-și dispută hegemonia sufletului european. Mergem cu pași grabnici spre o definitivă clarificare. Și dacă ea va veni cu un ceas mai de vreme, aceasta avem s'o mulțumim îndeosebi căderii Genevei. A fost o cădere „cu zgomot mare“, pe povârnișul unui discredit din care greu mai este întoarcere sau îndreptare. Geneva a fost fătul dolofan zămislit din dorința de pace a unei omeniri obosite de trecuta încăerare mondială care a închegat din sângele bravilor căzuți pe câmpul de onoare harta Europei de azi. Încă în leagăn fiind, ursitoarele i-au pus în mână ramura de măslin. Cele mai bune nă-

Artă antică: Victoria

dejdi au fost îngrămădite pe o frunte ce-o doream cât o cupolă, ca să le poată purta cu demnitate. Se știe ce-a urmat. Abia ajuns în pragul majoratului, fătul dela care o lume întreagă aștepta ca dela un nou Mesia garanția siguranței internaționale, începuse să dea semne de deficiență cerebrală. Într'o bună zi, trecu ramura de maslin în mânile dușmanului său de moarte: Rusia. Într'unul din primele noastre articole cari au răsbit la tipar, noi scriam că în sfatul de pace genevez lipsește Hristos. Iar în ziua când s'a săvârșit nelegiuirea și ministrul de externe bolșevic, cu tot neamul lui, a trecut pufăind de trufie pragul templului păcii, noi am însemnat în cronica unei surori a revistei noastre evenimentul: „aceasta este ziua în care Antichrist s'a sălășluit la Geneva!“ — și nu ne-am mirat de loc că nu s'au prăbușit pereții pomposului palat în care Dumnezeul Păcii n'a fost poftit nici odată peste toate excelențele diplomatice cari i-au descântat de bun venit. Un dicton cuminte cât o vorbă din Scriptură spune, că nici o durere nu e fără câștig sufletesc. Așa și atunci. Ziua nemaipomenitei rușini și-a avut și clipa ei mare. A fost clipa în care simbolica ramură de maslin trădată de răposata Geneva unui „pion al păcii“ care pune pe ea tot atâta preț cât cutare monsieur Jean Zay pe tricolorul pentru care au luptat feciorii Franței amice, ai Franței celei franceze, ai Franței care a ținut în brațe România Mare la praznicul sfântului botez al întregirii — a fost smulsă din mâinile sacrilege ale monstrului bolșevic de câțiva bravi cari reazimă cu umerii lor voinici edificiul cariat al ordinei europene.

Vălul mincinos al iluziei geneveze odată sfâșiat, astăzi situația politică europeană se vădește ochilor noștri în toată goliciunea ei. Minată de manevrele subterane ale bolșevismului, Europa arde și mai mult: se desmetecește arzând. În Italia, focul a isbucnit de mult. L-a astâmpărat energia mussoliniană. Astăzi poporul italian solidar cu bravul său Duce, respiră primele adieri de prosperitate ale reînviatului imperiu roman. În Germania, revoluția național-socialistă a gâtuit în fașă, fără prea multe vărsări de sânge, aceeași primejdie. Răsboiul continuă totuși pe fronturi singuratice. Focul arde pe culmi răslețe.

Ce-a pierdut în țările pomenite, Moscova caută să câștige aiurea. Tactica de luptă e clară. Dictatorii trebuesc încercuiți. Cu ei se va da lupta din urmă. Până acolo, în Belgia avem greve zilnice. În Franța, situația e mult mai avansată: În Spania, răsboi civil. Sângele latin, torid prin constituția sa organică, odată infectat de virusul bolșevic, dă semne de turbare. O mână de militari îndrăsneți caută să salveze ceva mai mult decât onoarea blazonului lor: o națiune. În Balcani a venit rândul Greciei. Pretutindenea efectul e același: teroare. Pe cale pacinică nu merge nicidecum. Ideologia marxistă e singura formulă de viață socială care nu se potrivește nici unui popor. Nici chiar odioșilor fii ai Iudei cari o propovăduesc cu o așa de crâncenă tenacitate acolo unde-și taie drum spre putere; cari o aplică atât de sângeros acolo unde au robit puterea. Toate aceste teribile experiențe se fac pe spinarea unei mulțimi nevinovate care vrea cu totul altceva: pace, o pace infinită. Două evenimente de dată recentă ilustrează mai bine decât o mie de ședințe geneveze această universală dorință.

De doi ani încoace se țin lanț comemorările legate de feluritele faze ale răsboiului mondial. În acest cadru de pioase pomeniri ale milioanelor de viteji căzuți sub coasa morții, foștii luptători ai Franței au organizat de curând o mișcătoare procesiune la locul crâncenelor lupte din preajma Rinului, la care au fost poftite să-și trimeată delegați și alte state. În Germania, invitația francezilor a fost primită cu viu entusiasm. Cinci sute de foști luptători nemți au plecat la Paris. O superbă coroană a fost depusă pe mormântul soldatului necunoscut al Franței. Gestul a produs o adâncă impresie în populația parisiană. Tocmai pentrucă nu fusese prevăzut în program. În noaptea de 13—13 Iulie a. c., delegațiile foștilor luptători germani, englezi, italieni și sârbi însoțiți de camarazii lor francezi erau pe câmpiile mortii dela Verdun, Vaux și Douaumont. În acordurile tulburătoare ale melodiilor lui Bach din „Pasiunea lui Ioan“ și a „Eroicei“ lui Beethoven, oștenii cari au văzut moartea s'au înșiruit pe câmpiile în cari fiece palmă de loc închide un erou într'un mormânt, fiecare mormânt poartă o cruce albă și câteva tufe de roze roșii ca unică podoabă. O comandă scurtă răsună în noapte. Reflectoarele ce învăluiau în lumina lor orbitoare imensele câmpii ale morții și-au închis isvorul, iar tunetul de salve de tun a amuțit. Cred că numai cei cari au văzut moartea sfârtecând carne de eroi își pot închipuì ce s'a petrecut în sufletele aspre ale oștenilor adunați pe câmpiile Verdunului în clipa când fiecare din ei a îngenunchiat să depună cu pietate pe mormântul din fața lui buchetul de flori adus de acasă. O nouă comandă descheie groaznica liniște a clipei de reculegere. Câmpiile morților sunt iarăși îmbrăcate în lumină. Pelerinii își ridică glasurile: „Întrucât cei cari zac aici și aiurea au intrat în pacea morților numai ca să consolideze pacea celor vii și întrucât credem că am comite o impietate

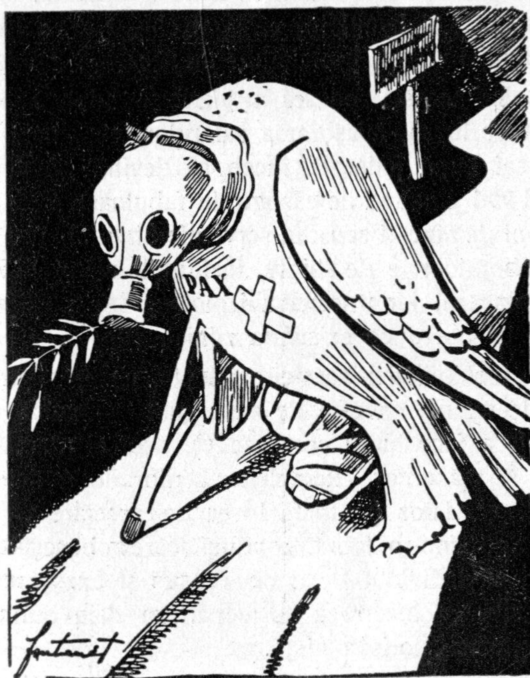
să îngăduim de-aici înainte ceea ce au urgisit morţii, de aceea jurăm să păzim şi să voim pacea pe care noi jertfei lor avem s'o mulţumim!"

Din cincisprezece mii de piepturi răsună făgăduinţa cea sfântă: „Jurăm!"

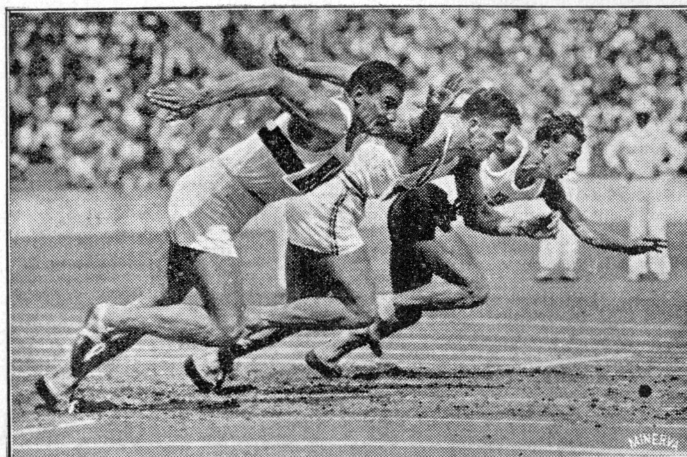
Dimineaţa citeam entusiastele reportagii ale foilor nemţeşti. Echipa căpitanului Brandis fusese întâmpinată pretutindeni în Franţa cu strigătul: „Heil les Allemands! Vive la Paix! Iar undeva un clişeu arăta o femeie îndoliată, Franţa presărând flori pe mormântul anonim al unui soldat german.

Se susţine de mulţi că între francezi şi germani există o ură de moarte. Jurământul dela Verdun desminte această iudaică minciună. Dimpotrivă: ambele popoare îşi fac cea mai asiduă curte; amândouă doresc sincer pacea infinită. Realizarea ei, atârnă astăzi numai de clarificarea situaţiei interne a Franţei şi anume, în sensul unei orientări spre dreapta. De ce sentimente sunt animate întreolaltă popoarele ca atare, nu guvernele lor, ne încredinţează solemn zilele înălţătoare ale Olimpiadei a XI-a, care s'a sfârşit de curând în capitala Germaniei.

Se ştie de ce sentimente a fost călăuzit Pierre de Coubertin când a reluat tradiţia jocurilor olimpice. Frumuseţea etică a Olimpiadei constă tocmai în înlesnirea înfrăţirii popoarelor. În 1932, la Olimpiada X din Los Angeles, comitetul olimpic internaţional a luat deciziunea ca întâlnirea din 1936 să aibă loc la Berlin. Un an mai târziu, s'a consumat istorica prefacere politică ce-a adus la cârmă regimul naţional-socialist. Vrăşmăşia forţelor oculte

Porumbelul păcii în cârji...

Dela Olimpiada din Berlin

semito-bolşevico-masone a deschis foc concentric asupra afurisitei Germanii. Cum se ştie, nici Olimpiada n'a fost cruţată. Neamul fără ţară care nu ştiu să mai fi dăruit sportului altceva decât deşelata echipă bucureşteană de footbal „Macabi" şi un oarecare Hamburger pe care l-am trimis cândva la Berlin să apere (?) culorile româneşti (?) în campionatul de tenis cu Germania, începu o teribilă campanie de presă în toate laturile lumii, cu intenţia de-a frânge hotărârea dela Los-Angeles şi a blama Germania, mutând Olimpiada altundeva. În America, graţie acestor aţâţări, a fost nevoie de un fel de plebiscit care să decidă dacă U. S. A. trimite sau nu echipa olimpică la Berlin. Propunerea iudaică a căzut. Cu mare greutate. Dar — a căzut. Atacul a fost reluat în Franţa. Actualul guvern a făcut tot felul de şicane echipei franceze, aplicând „conversiunea" fondurilor destinate cheltuelilor de participare la Olimpiadă. Ceva mai mult: o contra-olimpiadă bolşevică a fost proiectată la Barcelona.

Desnodământul a fost vrednic de-o tragedie antică. În timp ce prin Barcelona pustiă teroarea miliţiilor roşii, Olimpiada XI îşi inaugura, cu un fast şi într'o atmosferă de frăţie puţin obicinuită, începutul jocurilor. La celebrul „marş al naţiunilor" s'a petrecut o scenă emoţionantă. Ajunsă în faţa tribunei de onoare a Cancelarului Germaniei, echipa franceză a ridicat braţele pentru salut. Cascade de aplauze şi strigăte de bucurie au umplut văzduhul. Nici Austria, cu care Germania a făcut decurând pace, nici Grecia, oaspele răsfăţat al tuturor olimpiadelor, n'au recoltat manifestaţii de simpatie ca cele dăruite Franţei. Nu numai norocoşii cari au fost de faţă, ci şi cei cari au ascultat la radio sau au citit barem ziarele nemţeşti din ziua aceea, vor admite desigur în unanimitate, că pe stadionul dela Berlin s'a săvârşit o spovedanie

măreaţă prin spontaneitatea ei, a simţemintelor celor două popoare mari cari ţin cheia liniştei europene. Au fost clipe de emoţii în stare să deschidă şi celor mai învârtoşate inimi isvorul lacrimilor.

Ce-a urmat după aceea, n'are importanţă pentru rândurile noastre.

Să facem profeţii pentru viitor? N'avem... „darul!" Totuşi! Când ne gândim că urgia zilei de mâine se apropie, nu ne putem stăpânì o tainică spovedanie. Cancelarul Germaniei propusese cândva închegarea unui front (Bollwerk) al statelor europene împotriva primejdiei roşii. Ar fi unica modalitate, în împrejurările actuale, de a salva ramura de maslin. Ar fi singura soluţie care ne-ar putea dărui în locul unei atât de hărţuite idei a păcii — pacea însaşi.

Breslau, August, 1936.

GRIGORIE T. MARCU

NEVROZA VREMII

Stări sufleteşti individuale şi sociale

Viaţa contimporană cu agitaţiile ei şi cu surmenajul ei a creat, pot zice, o nevroză, ale cărei victime se arată pe fiecare zi mai numeroase. În aceasta nevroză pot cădea indivizi chiar din adolescenţa lor şi rare sunt spiritele, a căror voinţă este îmbibată de o disciplină morală severă pentru a rezista şi a o învinge.

Această boală pe care o putem considera ca universală este provenită din viaţa neliniştită a omului exasperat de pe urma anarhiei mintale şi sociale, venită, întreţinută şi desvoltată după uraganul răsboiului. Este o sarcină — ce e drept — de a purta pe umeri aceşti ani plini de pasiuni deslănţuitoare de ură şi violenţă. Dar aceasta sarcină este pentru individ cu atât mai grea, cu cât se înmulţesc falimentele sociale, economice, naţionale etc., prin care se măsoară greutatea minciunei omeneşti, căci la bancrutele virtuţei, inteligenţei, inimei se adaogă cele financiare, comerciale, etc., care contribue să mărească şi mai mult exasperarea şi neliniştea. Omul de odinioară conştiincios, simplu, modest, onest devine astăzi un tip din ce în ce mai rar şi mai de râsul celorlalţi. Obraznicul, excrocul, speculatorul, traficantul, gonitorul de venituri etc. ca şi toţi acei ce râvnesc şi intră în afaceri veroase, reuşesc de multeori şi antrenează în vârtejul afacerilor, ideilor şi aberaţiunilor lor morale, pe acei ce pot pierde echilibrul moral în contact cu această agitaţie contagioasă.

Sigfried: Desen

Dacă unii duc o viaţă superioară resurselor lor, alţii se bizue pe noroc, uită uşor scadenţele, şi le merge bine, încât cei mai prudenţi oameni de ieri încep să râvnească spre o speculă, şi-şi încredinţează banul lor câştigat cinstit şi cu trudă la oameni veroşi, promiţători de uşoare îmbogăţiri.

La această povară a vieţii se adaogă apoi lipsa de lucru, micşorarea salariilor, etc., încât cei cu mai bună judecată încep să devină gânditori, când văd sau aud de câştigurile fabuloase ale unor bufoni de afaceri sau din serviciile Statului, în timp ce laboratoarele de ştiinţă, instituţiile culturale etc., se ruinează, iar intelectualii modeşti şi cinstiţi de abia îşi pot duce existenţa zilnică.

Instabilitatea acestei existenţe, nesiguranţa zilei de mâine, excesul de a se găsì în treabă (dar nu de a face lucru constructiv), acel al necesităţilor şi plăcerilor, exemplele averilor dobândite în mod scandalos (cu toată legea de cercetare a averei), întreţine o febră continuă care oboseşte repede pe individul lipsit de repaus şi exasperează sufletele ce încep să se depărteze dela buna şi dreapta traectorie a vieţii.

Alături de condiţiile de plâns ale acestei vieţi agitate, convulsive, a acestui vârtej fantastic în care

fiinţa este dusă ca un fir de paiu, se mai poate adăoga şi surmenajul învăţământului atât de mult îmbogăţit prin invenţiuni şi complectări; distracţiunile pline de frenezie pe care le caută adolescentul, tânărul şi bătrânul şi care sunt factori de epuizare organică, precum şi politica, sau mai bine zis politicianismul, considerat ca simplu mijloc de realizare a dorinţelor şi intereselor individului protivnic oricărei altei selecţionări de valori.

Negreşit că avem indivizi cari fără de a fi victimele vieţii moderne, se prezintă cu o fire aşa întocmită, încât forma de viaţă socială de astăzi le dă ocaziunea să fie desorientaţi. Lupta o resresping, şocurile emoţiei îi lasă extenuaţi gâfâinzi, distracţiile (pe care unii medici le prescriu) îi plictisesc. Acest desgust de orice activitate, această indiferenţă sentimentală care merge până la aversiune de tot ceea ce este în viaţă, sfârşeşte în extrem printr'un desgust de viaţă, printr'o stare de neurastenie cu tendinţe la sinucidere.

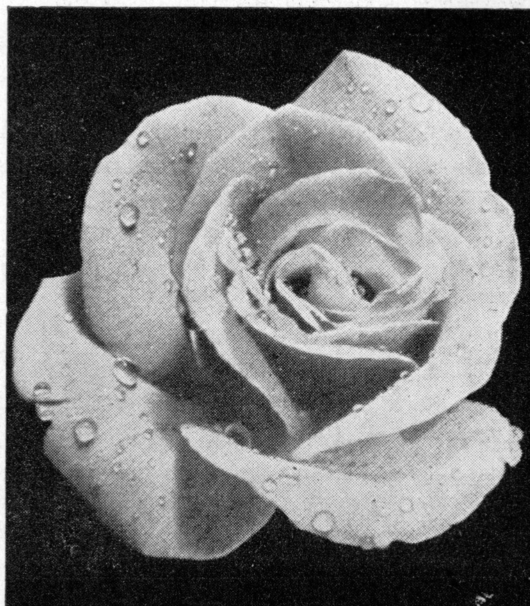
Ceeace creiază pentru individ această suferinţă a nevrozei este falimentul voinţei şi imposibilitatea de a-şi creia un frâu moral, adecă o putere de a-şi stăpânì instinctul şi dorinţele. Mulţi sunt din acei ce gândesc că inteligenţa poate suplinì forţa morală şi rari sunt acei ce înţeleg necesitatea acestei educaţii a voinţei care restabileşte echilibrul fizic şi moral compromis.

La toate victimele nevrosei contimporane trebuie o disciplină de sine însuşi, o igienă trupească şi sufletească cu atât mai riguroasă cu cât vremurile sunt mai tulburi. Admirabilul avânt din timpul decadenţei vieţei din Roma trebue să ne fie o lecţie şi un model. Un înţelept din antichitate spunea că omul însuşi îşi poate sculpta statuia. Remediul acestei vieţi de nelinişte a acestei nevroze stă deci aici.

Dr. G. PREDA

Tina: Trandafiri

Tina: Trandafir

IRONIE

Astă-vară, când pământul
Plin de trandafiri zâmbea,
Mi-a şoptit în taină dorul
Ca să bat la uşa ta.

Din petalele aprinse
Ce sub pasu-mi au căzut,
Pe obrajii tăi nici una
N'a'nflorit când m'ai văzut.

Şi'n zadar căutat-am raza
Fericirii mele'n veci,
Căci în ochii-ţi plutea visul
Ghieţei din fiorduri reci.

Azi când cerul învelit-a
Florile'n veşmânt de nea,
Iar mă mână dorul tainic
Ca să bat la uşa ta...

Dar acuma-mi este teamă
— Rob al curioasei firi —
Că văzând zăpadă'n păru-mi
Vei visa la trandafiri...

DAFNA-BLAGAIANA

PORUNCA DE AZI:

MAI APROAPE DE POPOR

Atâta s'a scris în această chestiune — una din chestiunile de primă importanță ale neamului românesc — și așa de puțin s'a realizat! Par'că e un făcut: Am impresia că se colindă după mierea unei literaturizări ieftene și nu se caută agurida unei munci reale.

Întâlnești promisiuni de muncă în acest sens în programul oricărei organizații politice sau culturale. Se trâmbițează zadarnic pe paginile tuturor gazetelor și se licitează sfidător la colțurile tuturor străzilor pentruca această „importantă operă națională" să termine prin a fi un obiect de bâlciu pe care-l poate cumpărà orișicine.

Vorbăria e mai comodă, gratuită și nu e bine să aruncăm dela noi această podoabă — pe când munca îți cere energie, stăruință și obidă, deci tot ceea ce ne-ar sărăcì de înfloriturile unei vieți fără gând.

De aceea poate s'a încercat așa de puțin să se facă pentru acest amărât popor românesc. Pentru aceea, cred, ne mulțumim a privì lucrurile de sus, galeș, din comoditatea unui scaun de studiu.

Trăim așa de aproape de popor și totuși atât de departe de el. Ne mișcăm printre el cu ferestrele sufletului închise. Avem urechi și nu-l auzim, avem ochi și nu-l vedem, avem suflet — dacă se mai poate vorbì că avem — și nu-l simțim svâcnindu-și năcazurile la porțile inimilor noastre. E asemănător cu acel om care pe patul de moarte a aflat că acela care l-a slujit viața toată, a fost tatăl său.

Poporul se sbate în sărăcie și în besnă! De câte ori s'a spus, de câteori se spune și până când se va spune acest lucru nu prea îmbucurător?

Bolile și nutriția slabă îl macină încetul cu încetul. Nu e nici pesimism voit, nici vorbe rostite la anumite ocaziuni. E adevărul trist pe care-l spune orice om răsărit din popor și care trăește în mijlocul poporului.

În privința sărăciei lui, cred că e destul de concludentă această statistică scoasă în vremea din urmă, după o anchetă făcută, mai mult sau mai puțin minuțios, la 150.000 gospodării sătești luate din toate provinciile românești: în 32,5% din gospodării nici o vacă de lapte; în 36,8% nu se găsește nici o vită de plug; în 46.2% nu se găsește nici o oaie pentru un caier de lână; în 48,1% nici un porc de Crăciun.

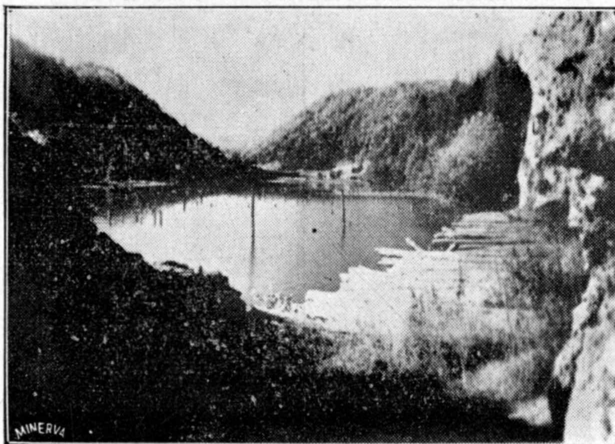
Deși ar fi nevoie de o statistică generală, pe întreaga țară, cred că spune destul de mult și aceasta, pentru aceia cari trebue s'o înțeleagă.

În privința analfabetismului înțelegerea e indiscutabilă. O să mai treacă mult și bine până când poporul va putea să-și svârle ocara dusă în cârcă, prin ani, și pe care noi i-o aruncăm ori de câteori ne furnică nesocotința sufletul, ca unei „prostimi" ce e datoare să 'nvârtă căciula în mână, când vorbește cu noi, prea fericiții știutori de carte.

Știut este, care sunt feții sărăciei, ce cortegiu trist aduce cu sine această cocoană cernită și nepoftită. Nu știm însă cum s'a cuibărit în casa țăranului, în mijlocul poporului. Cum și-a așezat șatra și a puiat. Pentrucă suntem prea departe de popor. Într'o depărtare sufletească periculoasă. Poporul mai așteaptă. El dispune de răbdarea fecioarelor din Biblie. Așteaptă cu untdelemnul pregătit. Însă nu țipătul claxonului ce răvășește satul cu doruri, ale căror vizite coincid cu schimbările de guvern, ci *oameni* cari asemenea Învățătorului Iisus, să despice holdele în mers apostolic, să se pogoare alături de opincă și să pună mâna domol, mângâietor, pe frunțile celor mulți umiliți și obidiți.

Câți dintre politicianii noștri au intrat în vre-o casă de țăran, pe unde duhul purtător de ocară i-a dus? Pe câți i-a îmboldit curiozitatea să străbată pragul de bârnă până la masa din care se înfruptă țăranul? Care dintre ei n'a căutat să înfigă în omul pe care-l întreba de treburile gospodăriei sale, obligația unui vot dat lui?

Putința de afirmare a unui neam răsare din afunzimile lui, din sănătatea rădăcinii. Când unui stejar îi putrezește rădăcina, a terminat cu viața. Devine lemn bun de foc, sau putrigai. Asemănător lucru e și cu alcătuirea unui neam. Să ne ferim

Lacul Ghilcoș.

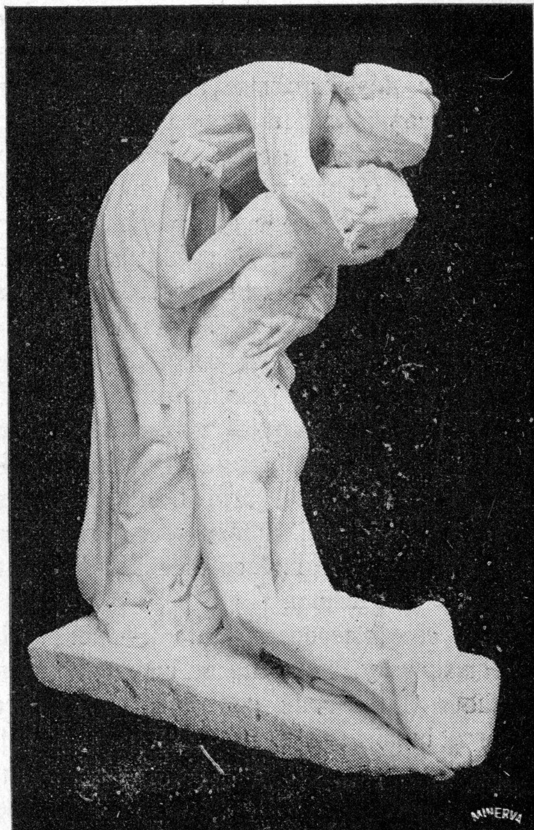
deci de a ne putrezì rădăcinile pentru a nu devenì lemn bun de foc.

Să ne urnim din nepăsarea noastră spre popor. Să ne mişcăm printre acareturile lui, să privim vitele lui costelive — când le are — să ne odihnim câteva clipe pe laițele pe care își reazimă şi țăranul oasele muncite, să gustăm din borşul lui pus cu cinste în colțul mesei, să atingem fețele supte ale copiilor, cu ochii întunecați ca şi casele în care s'au născut — şi vom avea dreptul apoi să stăm lângă maşinile de îmblătit, mângăindu-ne pumnii cu grâul ce curge din ele — cum face adeseori şeful unui stat nu prea îndepărtat.

Să fie o voință unanimă de ridicare a poporului, din toate punctele de vedere, şi vom realiza cea mai importantă operă națională, achitându-ne cu vârf față de imperativul dragostei deaproapelui.

Dorim o întoarcere spre alvie, căci am uitat să dăm grija cuvenită şipotului din care curge apa vie a neamului nostru. Să fim o uriaşe „echipă studențească" de coborâre în popor, pentru ca să răsturnăm brazda uitării de sub care ne privesc mustrător oasele căpitanilor cu opinci.

ILIE MĂNIȚIU

P. Braecke: Iertarea

POPASURI ITALIENE

De vorbă cu Dimitrij Mereşkovsky

Dimitrij Mereşkovsky, marele romancier rus, ale cărui cărți sunt citite de toată lumea, de ani de zile îşi tânguește viața prin diferite colțuri ascunse ale pământului. Mareşkovsky, ale cărui romane au atins cel mai mare număr de ediții şi sunt traduse aproape în toate limbile, nu primeşte onorar de autor. Marile lui opere au fost traduse încă înainte de încheierea convenției internaționale întru apărarea dreptului de autor, aşa că acestea au devenit un fel de pradă liberă, şi au putut fi traduse fără ca să trebuiască să se plătească vr'un onorar. După izbucnirea comunismului bătrânul măestru a fost văduvit şi de onorariul edițiilor ruseşti. La acestea s'a mai adaus şi refugiul din iadul roşu. Puținii bani gata aduşi cu el s'au irosit repede şi peste Mereşkovsky au dat ani grei de suferințe şi lipsuri.

Veneția: Domul Sf. Marcu

Până când, s'a ivit un mare mecenate, care şi-a ținut de datoria sa de patriot şi om, să nu îngăduie ca vremurile să doboare un mare scriitor.

Mussolini l-a invitat la el, la Roma, l-a aşezat pe cheltuială proprie în cel mai elegant hotel, şi tot pe cheltuiala sa Mussolini i-a pus la dispoziție tot ce-i trebuià pentru continuarea marei sale opere.

De multe ori, seara, au convenit laolaltă, vorbind despre lume, oameni şi Dumnezeu.

Apoi Mereşkovsky a venit la Florența şi departe de zgomotul lumii, în umbra „renaşterii" din Toscana, îşi continuă noua sa operă, marile romane despre Dante şi Francisc de Assisi.

Ne-am întâlnit pe terasa unei mici şi liniştite cafenele, de pe Piazza Signoria. Mă interesez de nouile romane. — E curios — îi spun — că cele mai multe din operile D-voastre se desfăşoară într'un mediu italian. După Leonardo da Vinci şi Michelangelo, acum Dante şi Francisc de Assisi-Poverello.

— Nu e întâmplător — inclină ușor din cap Mereșkovsky. Pe italieni îi consider de poporul ales al evului nou. Marii măeștrii italieni sunt nu numai reprezentanții tipici ai epocei lor, ci totodată și cele mai desăvârșite unelte în mânile lui Dumnezeu, care prin ei modelează noua lume. Fiecare roman de-al meu este o operă istorică. Și fiecare operă reflectează o mare idee. În slujba acestei idei mi-am pus întreaga mea viață. Prin această idee m'am trudit să arăt, că istoria nu este jocul unei întâmplări oarbe, ci își are ținta și înțelesul spre progres; fiecare om, care joacă un rol în istoria lumii, aparține totodată și concepției monumentale și tainice a Creatorului. Prin Leonardo da Vinci, prin Michelangelo, prin Dante, prin Francisc de Assisi și alții, a răsunat cuvântul Creatorului și a arătat drumul ce duce spre stațiunea următoare a progresului.

— Și care este această țintă? — am întrebat.

Mereșkovsky, în privire cu lucirea înflăcărată a fanaticilor, își desvoltă concepția sa caracteristică asupra lumii, care e un amestec interesant al adâncirii în credința lui Hristos, al creștinismului apocaliptic, și al unei mari doze de misticism rusesc.

— *Mergem spre împărăția lui Dumnezeu!* — *se revărsau spre mine cuvintele scriitorului.* — *Prin obstacole, prin contraziceri aparente, prin antinomii și prin simboluri, oarecum învelite pentru înțelesul nostru pământesc, dar drept și fără putință de oprire. Până acum am trecut prin două epoci ale istoriei universale. Una a fost împărăția fizică a lumii, vechiul ev al grecilor și romanilor, care s'a vădit în desăvârșirea lui finală, în statuile antice grecești și în poeții romani. A doua împărăție a fost lumea sufletului, creștinismul. A treia împărăție, a treia mare împărăție a lumii, care s'a ivit în prag, va fi împărăția spiritului. Aceasta va fi teza, după antiteză, complecta, definitiva și marea sinteză. Când contrastele se vor închegà și disolvà, și problemele se vor deslegà prin ele înșile. Nu ai observat că în fiecare roman al meu, am descris o epocă transitorie? Creta, când idolii vechi sunt doborâți și se nasc noii dumnezei. Florența și Roma, când ideile evului mediu au fost însorite de razele Renașterii. Și azi trăim într'o astfel de epocă transitorie. Marele război izbucnit în 1914, încă nu s'a terminat. Călăreții apocaliptici au coborât pe pământ ca să îndeplinească Cuvântul. Pregătiți-vă de grije și rugați-vă, căci se apropie împărăția lui Dumnezeu!*

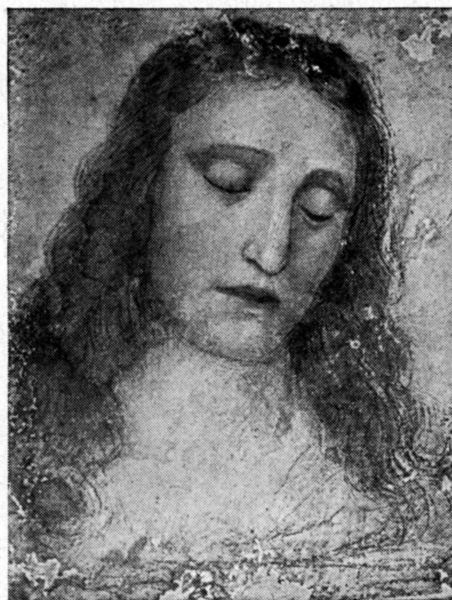
Soarbe lung din cafeaua-i neagră.

— Eu cred în război — zice Mereșkovsky. Cred în profesia războiului. Războiul e groază și răutate. Dar în mânile lui Dumnezeu și răul se preface în bine. Războiul va nimicì poate popoare întregi. Se vor nimicì culturi și se va preface în ruine tot ceiace am considerat de sfânt și de scump. Dar pe aceste ruine se va zidì noua lume, împărăția lui Dumnezeu. Se va ivì pe pământ o catastrofă mondială, un cataclism, cum nu s'a mai văzut dela scufundarea Atlantisului. Dar cataclismul va conține în sine catharsisul. Va fi infiorător, acest cataclism, dar purificator și înălțător. În marele joc de flacări ale incendiului mondial se vor preface în cenușe cultura și civilizația, — dar nu pentru ca apoi, pe unde trece, să lase numai ruini fumegânde, ci ca din această nimicire se încolțească noua viață.

— Și cum vă închipuiți, măestre, noua lume?

— Așa, că Dumnezeu va domni peste pământ și oamenii se vor înjugà singuri în jugul dulce alui Hristos. Granițele țărilor se vor șterge, peste tot va fi o turmă și un păstor. Vor încetà deosebirile sociale și de clasă, capitalismul jăcmănitor și lupta sângeroasă și funestă a castelor și ordurilor. Vine epoca de aur. Sinteza epocei fericite alui Saturn și a împărăției lui Hristos. Așa pe cum a visat-o sfântul Augustin. Drumul ce duce acolo e lung și însângerat, plin de lacrimi și pustiire, dar la capătul lui văd ivindu-se zorile unui nou răsărit. Acesta nu va fi lumea materială a comunismului și dictatura, cari ucid sufletul. Și comunismul va dispare, întocmai ca și capitalismul. Ambele sunt încă rămășițele vechii lumi.

Comunismul e tot așa o piedecă la venirea împărăției lui Dumnezeu, ca și exagerările șovinismului și dorințele materialiste ale imperialiș-

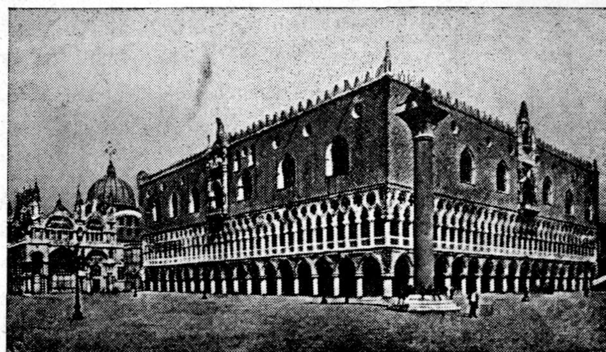
Da Vinci: Iisus

tilor pământeni. Spiritul va troni și fiecare om va fi un soldat al Spiritului. Acesta este înțelesul istoriei, spre care duce drumul războaielor, al prăbușirilor, al catastrofelor mondiale și al marilor măeștrii italieni.

În fața noastră, peste pietrele dela Palazzo Vecchio s'au lăsat umbrele inserării. Dinspre râul Arno străbătea o boare lină și în jurul nostru stăruiau umbrele lui Cimabue și Giotto. Stelele, cari odinioară erau privite de familia Medicis, acum aduceau par'că solie tainică din paradisul lui Dante...

Florența, Iulie 1936.

CORIOLAN BĂRBAT

Veneția: Palatul Dogilor

AȘEZĂMINTELE NOASTRE RELIGIOASE

Semnificația „Frăției Ortodoxe Române"

In cursul lunei viitoare *Frăția ortodoxă română* își va ținea congresul său anual chiar aici în capitala Transilvaniei.

Vom avea deci unul din acele evenimente însemnate, cari alături de adunările generale ale *Astrei,* constituie serbătorile sufletești neuitate ale neamului nostru de dincoace de Carpați. Fiindcă nicăiri ca în aceste întâlniri de obște nu vezi mai bine acea lepădare de pasiunile cotidiane, de certurile meschine și vrăjmășiile politice, sau măcar silința nobilă de a le stăpâni, ca astfel inimile rănite să se poată împreuna în aceleași hotărâri rodnice de a sluji idealurile rassei. Chiar dăcă aceste reuniuni anuale n'ar avea alt merit decât acela de a suspenda pe câteva zile ostilitățile dintre frați, întrunindu-i sub cupola aceleiași săli de discuții, sau la masa albă a banchetelor de rigoare, și totuși ele își au rostul lor necontestat în evoluția noastră socială și națională.

Cu cât mai reală și mai vastă este această înrâurire, când vorbim de societăți religioase, cum este F.O.R.-ul. Priviți în jurul nostru și constatați la fiecare pas adversitățile crunte ce ne separă unii de alții, cu strigătul aproape unanim după *destinderea* atât de necesară prevenirii catastrofelor, ce-și rotesc ochii în jurul hotarelor românești. Dar unde se poate realiza mai ușor și mai sigur această destindere decât în câmpul purificat al *așezămintelor religioase,* unde pe de-asupra măruntelor și tulburătoarelor egoisme terestre, ne ridicăm la înălțimea problemelor idealiste, spre a le privì în lumina eternității.

F.O.R.-ul a luat ființă în 1933 tocmai din setea aceasta arzătoare după o nouă concepție de viață, care prefăcând slăbiciunile noastre în virtuți, să deschidă neamului românesc perspectivele unei ascensiuni sănătoase, potrivită cu destinul său în lume. Am simțit că ea nu poate fi alta decât a *spiritualității ortodoxe,* așa cum ea a trăit mereu, neafișată dar prezentă, de-alungul veacurilor în conștiința înaintașilor noștri.

Ne-am dat seama, că desvoltarea României întregite nu se poate baza pe formele importate de aiurea, numai pentru că ele ar fi „moderne" și deci neapărat utile, ci exclusiv pe acele minunate *tradiții morale,* cari ne-au apărat de peire în vâltoarea uraganelor deslănțuite peste capetele noastre, dându-ne energia rezistenței victorioase atunci, când atâtea neamuri mai mari și mai glorioase au dispărut fără urmă de pe harta Europei.

Astfel concentrarea în jurul *altarelor străbune,* cu deosebire din partea cărturarilor, ni s'a înfățișat ca unul din supremele comandamente ale vieții noastre individuale și colective. Noul Stat român numai clădind pe vechile lui temelii ortodoxe își poate asigurà existența și îndeplini misiunea lui istorică. Este una din dogmele fundamentale ale catechismului nostru de rassă, pe care ne-am îngăduit s'o afirmăm cu hotărâre și s'o propoveduim cu însuflețire prin înființarea FOR-ului.

Cele trei congrese generale din anii precedenți, ținute la Cluj, Sibiu și la Caransebeș în mijlocul unor entuziasme de zeci de mii de asistenți, fără precedent în analele istoriei noastre postbelice, au fost tot atâtea dovezi strălucite ale concepției noastre și ale utilității instituției ce luase ființă cu atâta credință în viitorul ei binecuvântat.

Fiind că ea își propuneà să lupte pentru obiective ce întâlneau asentimentul deplin al ori cărui suflet cu simțire românească. Transpunerea învățăturilor Mântuitorului în viața familiară și personală a membrilor este pârghia pe care se sprijină

toate năzuințele de refacere și îndrumare spirituală, atât de necesară progresului românesc. Plecând de aici, noi căutăm să determinăm domnia principiilor creștine ortodoxe în toate domeniile vieții sociale, să afirmăm și să apărăm prestigiul ortodoxiei și drepturile ei în Stat, să prevenim și să conbatem ori ce creațiuni dăunătoare Bisericii naționale și Statului român întregit; să promovăm spiritul de solidaritate, să întreținem cultul eroilor și mucenicilor ortodoxiei românești, și să păstrăm cu evlavie tradițiile și datinile moștenite din bătrâni.

Activitatea de trei ani a FOR-ului a fost o continuă și luminată sforțare spre a duce la biruință aceste înalte preocupări religioase și naționale. Prin ele am reușit să trezim iarăși interesul intelectualilor nostri pentru Biserică, apropiindu-i din nou de altarele ei într'o epocă de criză și îndoieli sufletești, care pare că le tăiase ori ce avânt și încredere în soarta neamului. Practicele religioase au început să fie reluate iarăș de către învățații nostri, nu numai prin cercetarea Bisericii și ținerea de conferințe morale pentru popor, ci și prin acele frumoase acte de mărturisire și cuminecare, ce au impresionat adânc și au înrâurit extraordinar sufletul clasei țărănești.

Iar în largul vieții publice ne-a fost dat să înregistrăm un reveriment tot așa de mare al conștiinței religioasă, prin lupta viguroasă dusă pentru recuperarea Fundațiunii Gojdu din mânile Ungariei, împotriva Concordatului vatican cu toate „acordurile" lui, dovedite dezastruoase intereselor românești. Blebicistul popular cu cele 660,000 iscălituri ardelene, a fost unul din cele mai strălucite examene pe cari le-a dat dela Unire încoace voința populară ortodoxă.

Prin silințele generoase ale F.O.R.-ului *ortodoxia* devine iarăși ceeace fusese în vremuri de mare avânt: suprema forță morală a rassei noastre în toate domeniile ei de realizări durabile. De aceea, nu-i mirare, că printr'un act mare, s'a hotărât adoptarea organizației noastre pe tot cuprinsul țării, înălțându-o la valoarea unei forțe conducătoare în desfășurarea evoluției noastre de Stat.

Iată semnificația spirituală a F.O.R.-ului ce explică interesul legitim cu care este așteptat congresul general din luna Octomvrie.

I. MATEIU

Frunza și trunchiul

Ce liniștit e trunchiul în nemișcarea lui —
Gândea o biată frunză. Ca mine nimeni nu-i!
Căci eu sunt jucăria unui copil ca vântul,
De trunchiu sunt slab legată, iar el e cu pământul.
Pe urmă el trăiește un veac, iar eu o vară,
Mi-e scurtă tinerețea și soarta mi-e amară,
Mă 'ngălbenește toamna și iute mă usucă,
Abia văzui lumina și moartea mă apucă.

În sinea lui, copacul într'altfel cugeta:
De ani, de ani de zile să nu mă pot mișca!...
Adânc înfipt în lutul acesta trist și mort,
Aceeași haină aspră de scoarță să o port
Până 'n dorita clipă, când trăznetul de mine
Se va 'ndura să-mi smulgă adânc, din rădăcine,
Ursita grea. O, frunza ce fericită este!
Zefirul o desmiardă și vede munți cu creste,
Iar soarele îi pune cunună de lumină
Pe fruntea ei cea verde, de frumusețe plină!

Și trunchiul, ca și frunza, avea dreptatea lui,
Căci propria lui viață nu-i place nimănui.

P. POSSA

NOTE DE DRUM

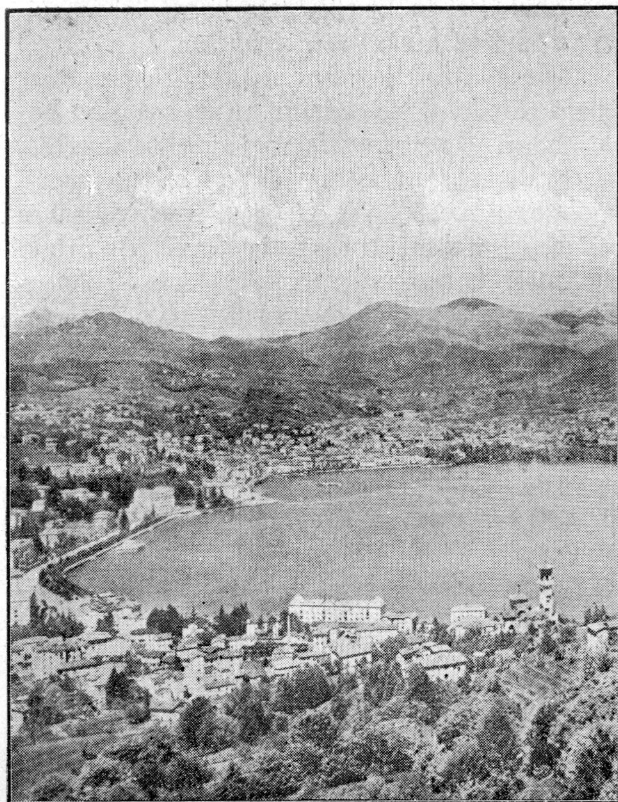
PRIN ȚĂRILE APUSENE

LACUL LUGANO ȘI LACUL MAGGIORE

Înainte de amiazi am plecat din Milano cu mașina spălată din nou, unsă și cu acoperișul lăsat. E un timp frumos, așa cum sunt aproape toate toamnele, iar locurile prin cari voi trece azi sunt atât de încântătoare, încât ar fi păcat să le văd numai prin ochiul de fereastră al automobilului.

Dela Milano spre toate lacurile italiene duc *autostrăzi*, adică șosele pe cari au voe să meargă numai automobile de lux și ușoare, nici un alt fel de vehicol. Să nu se confunde aceste autostrăzi cu celelalte șosele, cari încă sunt asfaltate și pe cari de asemenea circulă automobile. Spre deosebire de celelalte șosele, autostrada n'are nici o piedică: la întretăierea cu alte șosele sau cu linia ferată, autostrada trece pe sub acestea sau pe deasupra ei așa încât se poate mâna cu o viteză oricât de mare, fără teamă de vr'un accident.

Eșind din oraș, am intrat imediat pe autostradă dupăce am plătit opt lire și mi s'a eliberat un bilet, căci numai plătind această taxă ți se dă voie să mergi pe ea. Paznicul micei gări a autostradei ridică bariera care închide drumul și mă lasă să trec. Apucând pe autostradă, sunt aproape singur căci automobilele cele mai multe merg pe celelalte șosele cari sunt foarte bune și pe cari nu se plătește nici o taxă. Pentru un călător ca mine folosul acestei autostrăzi este că am o șosea în linie dreaptă, nu circulă pe ea decât mașini ușoare și nu mă împiedică nici o trăsură, nici o căruță, nici un camion, nici o persoană. Sunt la largul meu, drumul mă invită să-l calc, munții Elveției

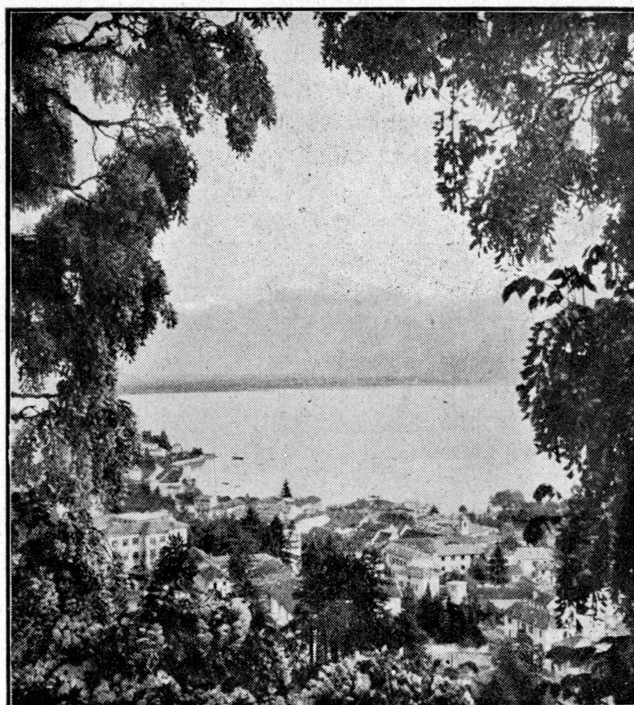

Oraşul şi lacul Lugano

apar la orizont, iar automobilul cu viteza mărită fuge mâncând pământut. Din loc în loc, pe marginea şoselei sunt staţii ca şi la drumul de fier, cu depozite de benzină şi uleiuri pentru automobile. Nu mân nici odată maşina cu viteză mare; acum însă pe această autostradă mi-am permis luxul unei viteze de 135 km. pe oră!

Aproape de amiazi am ajuns la capătul de sud al lacului Maggiore, unde se află şi ultima staţie a autostradei şi unde trebue să opresc să predau biletul, căci de-acum înainte pe marginea lacului nu mai există autostradă. De-acum încolo până în Elveţia şi dincolo de Locarno, drum de peste 90 km, voi merge numai pe marginea lacului celui mai frumos şi mai bogat. Nouă km. — şi sunt la Arona; încă şeaptesprezece şi ajung la Stresa, localitatea cea mai însemnată de pe malul lacului. În umbra marelui „Hotel al Insulelor Borromee" opresc. Toamna îşi scutură frunzele pe acoperişul marelui hotel, iar vântul le ia şi le duce peste drum în lac, unde femeile spală rufe bătându-le cu maiul. În mijlocul lacului apar cele trei insule Borromee: Isola bella („insula frumoasă"), Isola dei pescatori („insula pescarilor") şi a treia cu nume pe care nu-l cunosc. Insulele Borromee! Visul atâtor suflete plăpânde cari ar dori să respire aerul curat al insulelor, al lacului şi al munţilor vecini, precum a fost şi visul contelui Borromeo, acela care a creat aci în mijlocul lacului insula cea mai mare — Isola bella — punând să se care pământ în mijlocul lacului, făcând să răsară o insulă.

Plec mai departe tot pe malul lacului, ajung la Baveno, apoi la Gravellona, unde calea ferată pe care o întâlnesc aci o ia la stânga şi dincolo de Domodossola trece prin tunelul Simplon, lung de 18 km., pe când eu cu automobilul fac un semicerc la dreapta în jurul unei fundături a lacului şi opresc în Pallanza lângă un monument enorm, aşezat chiar pe marginea lacului, lângă şosea. Înainte de a ajunge la monument, un italian care se plimba prin parcul din apropiere, sare lângă mine şi-mi dă îndrumări gratuite. E monumentul generalului Cadorna, acel care în timpul marelui răsboi dintre anii 1914—1918 a fost comandantul suprem al armatelor italiene cari luptau la Isonzo împotriva armatei austro-ungare. Douăsprezece ofensive a luat generalul Cadorna la rând la Isonzo, ucigând utâtea sute de mii de soldaţi între cari cei mai mulţi — peste o sută de mii — români din regimentele româneşti din Ardeal: 31 Sibiu, 64 Orăştie, 63 Bistriţa şi alţi feciori din părţile Oradiei, Aradului, Caransebeşului, Sighet, Braşov, Tg.-Mureş, Cluj, feciori români, cari apărau putreda monarhie austro-ungară. Cele douăsprezece ofensive ale lui Cadorna s'au oprit de piepturile feciorilor români şi astfel Italienii n'au putut trece râul Isonzo până în toamna anului 1918, când revoluţia din Austro-Ungaria a permis armatei ita-

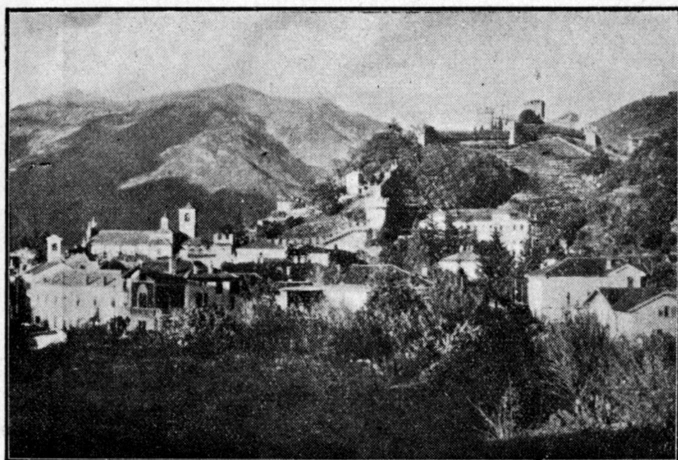

Locarno

liene să înainteze fără piedeci. Cu toate puţinele isprăvi pe cari le-a făcut generalul Cadorna în răsboi, după moartea lui italienii l-au făcut erou naţional şi l-au înmormântat acì la Pallanza, locul lui de origine, ridicându-i acest monument uriaş care a costat nouă milioane lire italiene, adică aproape nouăzeci de milioane Lei de ai noştri, scriind pe monument istoria vieţii lui având ca motto cuvintele: „Nu însemnează că nu eşti erou, dacă n'ai învins!"

În tot timpul cât am rămas lângă monument, am stat cu capul gol respectând astfel pe Cadorna, care a fost un erou fără noroc, apoi mi-am pus pălăria în cap, l-am cinstit pe ghidul italian cu atâta cu cât am vrut eu — aşa cum m'a rugat el — el m'a cinstit cu o fotografie a monumentului şi amândoi ne-am despărţit frumos, ca doi fratelli, zicându-mi în mine că sângele apă nu se face, el rămânând mai departe pe malul lacului minunat la umbra monumentului, iar eu cu automobilul înainte pe malul aceluiaş lac în căutarea altor locuri şi mai frumoase.

La dreapta mea se 'ntinde lacul, la stânga mea se ridică munţi până la 2300 m. înălţime, iar înaintea mea am şoseaua asfaltată care împânzeşte acest rai pământesc. Ca şi pe malul lacului Garda, şi aici se înşiruesc sătuleţe pitoreşti: Intra, Ghiffa, Cannero, Cannobio. La S. Bartolomeo ajung la frotiera elveţiană, pe care o doresc din inimă, fiindcă rezervorul benzinei arată la zero şi n'aş vrea să mai cumpăr benzină italiană cu 20—22 Lei litrul, ci mi-e dor de benzina elveţiană care costă numai 12 Lei. Am trecut frontiera cu zero şi aşteptam să mi se oprească motorul din moment în moment, ajung însă în sătuleţul elveţian Brissago, unde mi se umple rezervorul cu 45 litri, iar vameşul îmi spune că eu sunt cel dintâi român care trec anul acesta pe aici frontiera elveţiană.

Bellinzona, vedere parţială

Sunt deci în Elveţia, ţara libertăţilor, a culturii, a liniştei, a sănătăţii, a curăţeniei, a cinstei şi a omeniei, Elveţie, care aici are culoare curat italiană, fiindcă toţi locuitorii de pe aici sunt numai italieni. Optsprezece km. şi ajung la Locarno, orăşel pitoresc, faimos prin clima lui subtropicală, cu portocali, lămâi, palmieri şi migdali crescuţi în grădini, vestit prin Madonna del Sasso şi prin nenumăratele tratate internaţionale. Încă 19 km. şi sunt la Bellinzona, cu aceeaş climă ca şi Locarno, cu casteluri domneşti şi cu străzi pline de copii italieni plini de viaţă şi neastâmpăraţi ca şi italienii din toată Italia. Prin unele străzi strâmte, la tot pasul se văd table mari cu inscripţii, pe cari citeşti de departe: „Attentione! Scuola!" Adecă: fiţi atenţi, că e şcoală în apropiere şi să nu călcaţi vr'un copil!

Dela Bellinzona se despart trei drumuri cari duc în trei părţi: unul spre pasul Gotthard, altul spre pasul S. Bernard şi al treilea drum spre oraşul şi lacul Lugano, partea cea mai sudică şi cea mai călduroasă a Elveţiei. Pe acest drum din urmă apuc şi eu şi imediat ce ies din Bellinzona; încep să urc pe un drum în serpentine, săpat în stâncă şi pardosit cu piatră cubică de o frumuseţe în adevăr elveţiană — şi cu motorul în viteza a doua urc, mai privesc încă odată înapoi şi jos spre valea *Verzasca* dintre Locarno şi Bellinzona şi apoi cobor spre Lugano, faimoasa staţiune climaterică cu cea mai dulce climă din toată Elveţia. Ajuns în oraş, o tăbliţă mi-arată drumul spre Castagnola, sătuleţ aşezat deasupra lacului pe Monte Bre, pe care-l cunoşteam din nuvela „Idile Spulberate" a scriitorului italian Antonio Fogazzaro. Urc până la Castagnola oprind lângă bisericuţă şi privesc de-acolo lacul şi oraşul Lugano; cumpăr portocale de un franc elveţian şi mănânc lacom, aşa cum de mult nu mai mâncasem portocale parfumate de mirosul lor. Ce străzi strâmte, strâmbe şi întortochiate sunt pe aici prin Castagnola, dar în schimb ce curate sunt toate! Şi femei frumuşele, fetiţe brunete apar în colţuri de străzi şi uşi de prăvălii, zicându-ţi: „mille grazzie signore!" dupăce i-ai cumpărat portocalele şi i le-ai plătit.

Din Castagnola cobor în Lugano, fac o plimbare prin oraş apoi mă îndrept spre sătuleţul Morcote, ocolesc muntele şi urcând, cobor iarăşi în Lugano pe 'nserat. Îmi iau cameră la Hotel Internaţional şi-mi las maşina la garaj. Ce oraş frumos Lugano! Ce climă dulce pe malul lacului, ce curăţenie prin oraş, ce linişte, ce omenie! Seara cinez în sala de mâncare şi grozav de curată a hotelului, unde mi se serveşte un „menu" mai mult vegetarian. Toţi cari cinăm suntem serviţi de fete

foarte frumoase, bine crescute, manierate, sănătoase, îmbujorate şi fără pudră pe faţă, nevopsite pe buze. Toate sunt veşnic zimbitoare şi de o drăgălăşenie îngerească. Mă uitam după ele şi nu-mi venea să cred că poate exista în vre-un hotel lume femeiască atât de selectă. Totuşi mi-am zis: sunt în Elveţia, ţara lumii bune şi culte, ţara liniştii, în care ţăranii sunt mai cioppliţi decât în alte ţări fiind lipsiţi de răsboaie şi deci se pot cultiva în linişte, ajungând o ţară de popor cult, religios, cavaler şi de caracter. Şi-mi ziceam mai departe: uite ce fete frumoase şi culte ne servesc pe noi la restaurantul unui hotel! Şi ce frumoase sunt toate! Când vrei să te 'nsori aici să vii să-ţi alegi nevastă, la Lugano în restaurantul Hotelului Internaţional! Fete din restaurant, dar culte şi manierate, cu cari poţi face faţă în orice societate cultă, în orice lume bună. Uite pe fata cea mai tinără, ce drăguţă e şi cum îmi răspunde zimbindu-mi la privirile mele stăruitoare. Ce-ar fi dacă aş mai rămânea o zi la Lugano, pentru ea?

Noaptea în camera mea foarte curată, caldă şi albă albă-albă, am dormit îngereşte. Ce bine ar fi dacă aş putea rămânea aici până la vară!

Abia a doua zi am aflat că acele fete din restaurantul hotelului erau domnişoare din lumea bună a Luganului, cari făceau şcoala de menaj acì la restaurant şi învăţau acì să aranjeze o masă sau să servească oaspeţii pe cari îi vor avea când vor fi măritate, aşa că fetele nu erau ţărănci simple, ci erau fete de profesori, de ofiţeri, de medici, de advocaţi şi alţi intelectuali din Lugano, Bellinzona sau Locarno şi împrejurimi. Astfel entusiasmul meu pentru cultura şi nobleţea elveţienilor a mai scăzut puţin.

/Va urma/ Dr. EUGEN DOBROTĂ

VITRINA CĂRŢII

CRONICA LITERARĂ

O CARTE BUNĂ: SĂRACUL GEALAPU. (Spovedania unui păcătos). De mult nu ni s'a dat o carte, care să răscolească în suflet o furtună, cum a răscolit cărticica aceasta.

Cuprinsul ei e arătat în sub titlul: *Spovedania unui păcătos.* Iar păcătosul are atâtea exemplare asemănătoare în lumea de azi şi din toate vremile.

La urma urmei, este om viu, care să nu fie păcătos într'o măsură oarecare? Osebirea între cei mulţi şi între Săracu Gealapu va fi poate şi în felul de a păcătui şi în numărul păcatelor, dar cea mai mare osebire este în felul, cum şi-a simţit şi recunoscut Gealapu pe ale sale, şi cum nu ştiu alţii să le simtă, să le recunoască şi să le ispăşească.

Iar cel mai mare păcat este învârtoşarea în răul pe care nu vrei să-l recunoşti, căci este una şi aceiaşi cu îngâmfata credinţă că eşti fără de păcate. Cei cari vor ceti cărticica aceasta îşi vor aduce aminte de greşelile lor, le vor vedea şi înţelege la fel cu Gealapu şi la fel vor căuta alinarea sufletelor lor în sfânta şi dumnezeiasca Taină a spovedaniei şi 'n faceri de bine.

Preoţii vor mai găsi într'însa un sprijin şi un îndrumător întru administrarea sfintei Taine a pocăinţei. E vrednică să fie citită cât mai des şi de cât mai mulţi. Se poate foarte bine citi după vecerniile din duminici şi sărbători şi ar fi bine ca să se răspândească în cercuri cât mai largi. Cartea e pentru toţi, de toate stările: plugari, meseriaşi, comercianţi şi intelectuali, pentru bogaţi şi pentru săraci, pentru tineri şi pentru bătrâni.

Trebuie să ne bucurăm, că ceata scriitorilor, cari îşi pun condeiul în slujba lui Hristos an de an creşte.

Cartea e tipărită la „Cultura Românească" în Bucureşti, str. Pitagora 16—18. Preţul 15 lei.

Pt. F. C.

Dr. N. Milaş: Canoanele Bisericii ortodoxe însoţite de comentarii. Vol. II, partea II. (Canoanele Sfinţilor Părinţi şi canoanele întregitoare). Traducere făcută de *Dr. Nicolae Popovici,* profesor la Academia Teologică din Arad şi *Uroş Kovincici,* protoiereul ortodox sârbesc al Aradului pe 300 pagini. Tiparul Tipografiei Diecezane din Arad. Preţul 125 Lei.

Cu partea aceasta se încheie publicarea în româneşte a lucrării celebrului canonist ortodox N. Milaş. Traducătorii pot fi mulţumiţi că au pus la dispoziţia literaturii bisericeşti române una dintre operele fundamentale ortodoxe. Traducerea textului canoanelor este făcută şi în partea prezentă de *Păr. Popovici* după originalul grecesc din *Sintagma Ateniană* într'o limbă clară şi lipsită de obscurităţile din traducerile mai vechi. La fiecare canon sunt indicate şi canoanele paralele, cari tratează despre aceiaş chestiune. Urmează apoi comentariile lui N. Milaş, cari lămuresc conţinutul canoanelor din diferite puncte de vedere. La sfârşitul cărţii, ca şi la sfârşitul volumului prim, avem un

indice alfabetic detailat despre numirile şi materiile cuprinse în întreg volumul al doilea, care uşurează foarte mult folosirea cărţii. Cu acest indice chiar şi cei mai puţin familiarizaţi cu canoanele pot găsi imediat toate canoanele, care-i interesează. De acum înainte clerul şi toţi cei ce se interesează de chestiunile bisericeşti au la îndemână un mijloc auxiliar foarte preţios pentru cunoaşterea şi aprofundarea adevăratei concepţii ortodoxe despre viaţă, aşa cum se găseşte depusă în sfintele canoane.

Cartea se poate comanda la *Librăria Diecezană* din Arad.

C. R.

CE S'A ÎNTÂMPLAT VARA TRECUTĂ?

La noi

ÎNSCĂUNAREA P. S. EPISCOP NICOLAE COLAN. Zilele de 28 şi 29 Iunie c. vor rămânea în viaţa Clujului şi a Eparhiei noastre printre cele mai înălţătoare date de bucurie ortodoxă şi mândrie românească.

Actul istoric al înscăunării noului Ierarh în moştenirea glorioasă lăsată de neuitatul Episcop Nicolae Ivan, depăşind cadrele strict bisericeşti, s'a prefăcut într'o splendidă sărbătoare naţională a tuturor Românilor din acest vestit colţ de ţară.

Capitala Ardealului a fremătat din nou de glasul miilor de suflete, venite ca la o chemare tainică, să-şi exprime simţămintele de dragoste către noul Episcop dreptcredincios şi să-şi afirme voinţa neclintită de solidarizare cu îndrumătorii lor sufleteşti în toate acţiunile de largă şi perseverentă impunere a stăpânirii noastre de Stat.

*

Cetatea mândrelor tradiţii ortodoxe, la a căror desvoltare a contribuit atât de mult în curs de 14 ani fostul rector al Academiei teologice, a ţinut să-şi exprime recunoştinţa ei adâncă printr'o manifestaţie duioasă faţă de Prea Sf. Episcop *Nilolae*. O serie de fruntaşi ai bisericii, împreună cu reprezentanţii autorităţilor civile şi militare, i-au adresat cuvinte elogioase, iar la gară a fost însoţit de un public număros şi select, care l-a ovaţionat cu căldură în ceasul greu al despărţirii. Mulţimea de flori cu care i-au împodobit vagonul, era dovada simţirilor de simpatie şi preţuire ce i le dăruiau pentru totdeauna.

În gara *Copşa-Mică*, P. Sf. Episcop Nicolae a fost întâmpinat de către solii eparhiei Clujului, P. C. consilier eparhial *Dr. Vasile Sava* şi dl *Dr. Ion Vască*, rectorul Academiei teologice.

La *Teiuş*, unde începe teritorul Eparhiei, a avut loc o primire înălţătoare. Pe peronul gării aştepta o mare mulţime de credincioşi în frunte cu preoţii şi autorităţile judeţului Alba. Buchete de flori i-au fost oferite şi aici de cei eşiţi întru întâmpinare.

În gara *Aiud*, poporul aştepta în frunte cu dl general *Nicolau* şi păr. prot. *Iosif Pop*, primind cu urale şi flori pe luminatul arhiereu.

La *Războeni*, se concentrase clerul şi poporul de pe valea Mureşului, apoi elevii şcolilor din Războieni, Uioară şi Lunca-Mureşului, conduşi de învăţătorii Sim· Bogdan, I. Popescu, Coriolan Cocan, Gh. Ivan, H. Bena şi Ion Pitic, apoi reprezentanţii autorităţilor şi ai Ligii antirevizioniste. Cuvântul de salutare l-a rostit păr. prot. *Ştefan Russu* dela T.-Murăş, căruia i-a răspuns mişcat P. Sf. Episcop Nicolae, mulţumind celor de faţă şi declarând că va face totul spre a împlini speranţele ce se leagă de păstorirea Sa. Şi aici s'au oferit flori multe de către dş. L. Popa, fiica protopopului nostru din Luduş, D. Savu, fiica preotului din Uioara şi L. Triteanu din Războieni.

În scurta oprire a trenului din gara *Călăraşi* (Hărastăş), poporul în frunte cu preotul *Gh. Murăşan*, s'a grăbit să manifesteze prin vii aclamaţiuni.

La *Câmpia-Turzii*, aşteptase deasemenea mulţime mare de credincioşi, cu preoţi, protopopi, învăţători şi reprezentanţii autorităţilor din judeţul Turda. Aici au vorbit păr. prot. *Iovian Murăşianu* şi dl *Ion Modrigan*, prefectul judeţului. Doamnele în frunte cu soţia păr. prot. Murăşianu, au oferit flori alese P. S. Episcop Nicolae.

În gara *Apahida*, primirea a fost din cele mai frumoase, căci veniseră delegaţii de clerici şi popor din judeţele Someş şi Cluj. Cuvinte înaripate au fost adresate de către păr prot. *Nicolae Vasiu* şi dl *Dr. Eugen Dunca*, prefectul judeţului.

Cetatea de reşedinţă a ţinut să facă Episcopului său o primire grandioasă. Pe peronul gării, minunat decorată cu ghirlande de flori şi steaguri naţionale, aştepta un public extrem de număros. Era de faţă toată elita Clujului, profesorii universitari şi secundari, directorii şi învăţătorii şcolilor primare, magistraţi, avocaţi, medici, şefii tuturor autorităţilor, ofiţerimea garnizoanei cu toţi generalii, în frumoase uniforme albe, sub conducerea dlui Gen. Gh. Florescu, comandantul corpului VI, membrii Consiliului eparhial, comitetul central al FOR-ului, Societatea femeilor ortodoxe, alte organizaţii feminine, etc.

Trenul intră în gară la ora 5 p. m. P. S. Episcop *Nicolae* co-

boară din vagon, fiind întâmpinat cu urale. Apoi trece în sala de recepţie a gării, urmat de public. Corul Academiei teologice, dirijat de dl prof. Dr. V. Petraşcu, intonează în accente puternice „Pre Stăpânul...“

Cel dintâi vorbeşte P. C. S. consilierul *Dr. Seb. Stanca,* în numele Eparhiei, urmează cuvântul dlui prof. N. Drăganu, în numele Municipiului, cuvântul dlui gen. Gh. Florescu, în numele armatei, cuvântul dlui prof. Sextil Puşcariu, în numele F.O.R.-ului. Tuturora le răspunde emoţionat şi entusiast P. S. Episcop Nicolae.

Urale puternice au acoperit răspunsul P. S. Episcop.

Corul încheie recepţia cântând din nou „Pre Stăpânul...“

Eşind din sala de recepţie, P. S. Episcop *Nicolae* s'a urcat în trăsura de gală a Primărie, plină de podoaba florilor şi trasă de doi armăsari albi, fiind însoţit de P. C. cons. eparhial *Dr. Seb. Stanca.* Toată asistenţa din gară a format un lung cortegiu de automobile şi trăsuri, care a străbătut oraşul ce îmbrăcase haină de sărbătoare.

În faţa Catedralei aştepta mulţimea credincioşilor în frunte cu

P. S. Sa Episcopul Nicolae rostindu-şi cuvântarea în Catedrală

un sobor de preoţi în odăjdii, cu crucea şi evanghelia.

P. S. Episcop *Nicolae,* sărută crucea şi evanghelia.

Apoi intrând în catedrală, P. S. Sa a luat loc pentru întâia oară în scaunul episcopesc, ascultând alături de mulţimea credincioşilor, slujba Vecerniei, împreunată cu litie şi priveghiere. Răspunsurile le-a dat corul teologilor. La sfârşit acelaş cor puternic şi disciplinat, a executat „*Imn de urare*“ cu text şi muzică de prof. V. Petraşcu, dedicat P. S. Episcop *Nicolae.*

Terminată slujba, P. S. Episcop Nicolae a fost condus de cler şi credincioşi la reşedinţă. Aci a urmat o frumoasă serenadă de cântări, executate de corul mixt al catedralei, sub bagheta dlui A. Bena, corul *Doina* dirijat de prof. S. Golumba şi noul cor mixt condus păr. Anatolie Scurtu.

Cu aceasta ziua întâi a serbărilor a luat sfârşit, spre mulţumirea tuturor.

A doua zi potrivit programului stabilit, la ora 9 dimineaţa s'a început în catedrală sf. Liturghie, săvârşită de I. P. Mitropolit Nicolae al Ardealului, de P. S. S. Episcopi *Nicolae Colan* al Clujului şi Nicolae Popovici al Orăzii ajutaţi de un impunător sobor de preoţi, compus din consilieri eparhialr, protopopi şi diaconi. Răspunsurile le-a dat până la evanghelie corul Academiei teologice, condus de d. V. Petraşcu, iar după aceea corul mixt al Catedralei dirijat de maestrul Aug. Bena. Monumentala biserică era arhiplină de o mulţime de români din Cluj

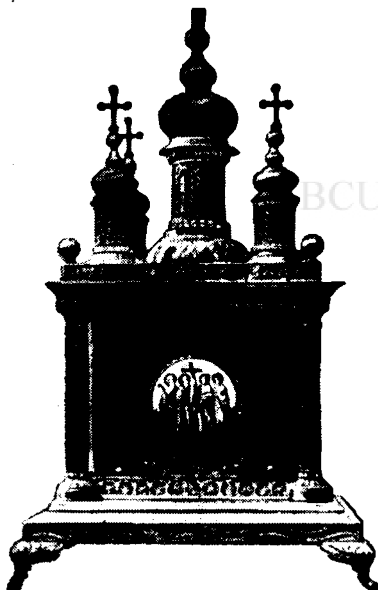

Cei trei ierarhi ascultând cuvântarea d-lui ministru A. Lapedatu

şi eparhie, în frunte cu autorităţile civile şi militare, cu intelectuali foarte numeroşi din toate profesiunile, ofiţerimea garnizoanei, foarte multe doamne, studenţi şi elevi, comercianţi şi meseriaşi etc.

Guvernul era reprezentat prin dl *Alexandru Lapedatu*, ministrul Cultelor şi Artelor.

După terminarea sfintei Liturghii se desfăşoară solemnitatea actului de înscăunare în faţa altarului I. P. S. Mitropolit Nicolae încunjurat de ceilalţi doi Episcopi şi de clerul slujitor, invită pe d. *Stancu Brădişteanu* şi acesta dă citire Înaltului Decret Regal, prin care M. S. Regele Carol II. confirmă şi întăreşte în scaunul de

Episcop al eparhiei Vadului, Feleacului şi Clujului pe Prea Sfinţitul Nicolae Colan. Urmează păr. consilier mitropolitan *Traian Petrişor,* care cu glas emoţionat, citeşte frumoasa gramată mitropolitană de întărire şi hirotonie a nou alesului episcop.

I. P. S. Mitropolit Nicolae zugrăveşte apoi personalitatea episcopului nou şi-şi arată nădejdea în rodurile muncii viguroase ce-o va desfăşura. În acelaş înţeles vorbeşte d. A. Lapedatu, Ministrul Cultelor. Le răspunde într'o luminată cuvântare Episcopul Nicolae.

În salonul cel mare al palatului episcopesc au avut loc recepţiile oficiale.

Tuturor delegaţiilor le răspunde P. S. Episcop *Nicolae Colan,* arătându-şi mulţumirea şi recunoştinţa pentru toate cuvintele elogioase ce s'au rostit aci. Declară, că a venit la Cluj cu hotărârea fermă de a fi Părinte al tuturora.

În noul palat al fostei Camere de Comerţ, azi proprietatea băncii *Albina,* s'a aranjat o masă frăţească de 300 tacâmuri.

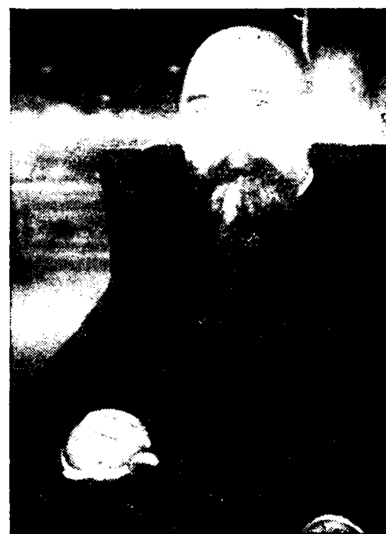
Atmosfera de frăţie ce învăluia sala a fost înălţată prin cele trei toasturi arhiereşti, rostite cu elan şi avânt.

În entusiasmul nemărginit al oaspeţilor, cei trei Ierarhi s'au îmbrăţişat din nou.

Corul teologilor, — secondat de sala întreagă — a cântat ultima strofă din *Deşteaptă-te Române* şi rugăciunea *„Cu noi este Dumnezeu."*

Era o încheiere minunată, vrednică de măreţia serbărilor, închinate noului Episcop al ctitoriei lui Ştefan cel mare şi sfânt.

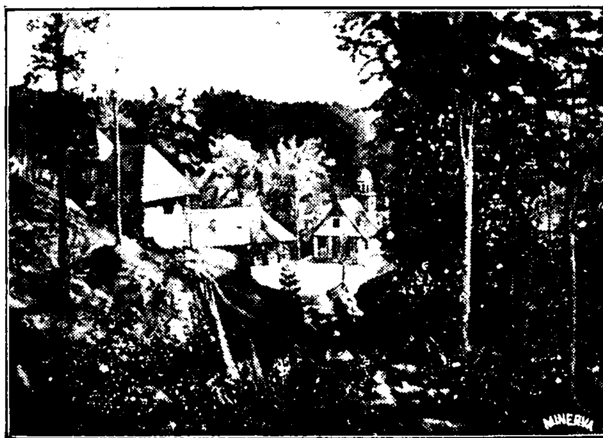
UNIVERSITATEA POPULARĂ DELA VĂLENII DE MUNTE a adunat şi anul acesta o mulţime de ascultători din toate părţile ţării. Cursurile ţinute de personalităţi bine cunoscute în viaţa noastră cărturărească au tratat probleme de actualitate din toate domeniile culturii.

D. Nicolae Iorga

Vrând să sublinieze încă odată importanţa acestor cursuri, M. Sa Regele le-a cercetat. Augustul oaspe a felicitat călduros pe dl profesor N. Iorga pentru opera culturală ce-o înfăptueşte prin aşezământul Universităţii populare al cărui ctitor este.

HRAMUL (dela Sf. Mărie) MÂNĂSTIRII ROHIA din eparhia Clujului a avut darul să adune şi anul acesta la sfântul locaş de închinare o mare mulţime de credincioşi. Gospodărită cu râvnă şi pricepere de P. C. Sa Protosincelul-stareţ *Gherontie Guţu,* această mânăstire aşezată în mijloc de codru des devine tot mai mult un loc de duhovnicească reculegere şi de întărire a credincioşilor în izbăvitoarea lege strămoşească.

Sf. Mănăstire Rohia

M. Sa Regele Carol II

STRĂJERII. Am văzut pe elevii școalei pentru pregătirea conducătorilor de străjeri. Nu la vr'un festival pregătit pentru creiarea atmosferei favorabile în jurul acestei instituții nouă, ci la treabă grea, la săparea unui mare șanț menit să canalizeze apa ploii care umple îndeobște de nămol urât strada principală a comunei Araci din jud. Treiscaune. Elevii erau învățători și profesori. Toți voioși, bucuroși, cum se spune 'n cântec, Soarele le bronzase fața, brațele și pieptul scăldat în sudori. Printre loviturile de târnăcop, de hârleț și de lopată povesteau prietenește cu sătenii, glumeau și cântau. Făceau împreună școala muncii. În atmosfera unei sănătoase veselii, în a unui admirabil optimism.

După patru ciasuri de muncă istovitoare, s'au adunat în mijlocul satului pentru a executa — în spiritul unei reconfortante discipline — ritualul consacrat al serii: Rugăciune, Raportul zilei, Predarea slujbei, Trăiască Regele, Coborârea pavilionului, Rugăciune... E un ceremonial impresionant și educativ. Și după toate acestea — o tot atât de educativă și reconfortantă șezătoare, la lumina focului, în curtea școalei.

Sătenii? I-au văzut optimiști și entuziaști. Se molipsiseră dela străjeri și dela admirabiliii lor conducători în frunte cu dl inspector Atanasie Popa.

Acesta și este rostul străjerilor: să entuziasmeze pe săteni prin fapte pilduitoare, să le sporească în suflet credința în Dumnezeu, dragostea către Regele Țării și încrederea în destinul măreț al neamului.

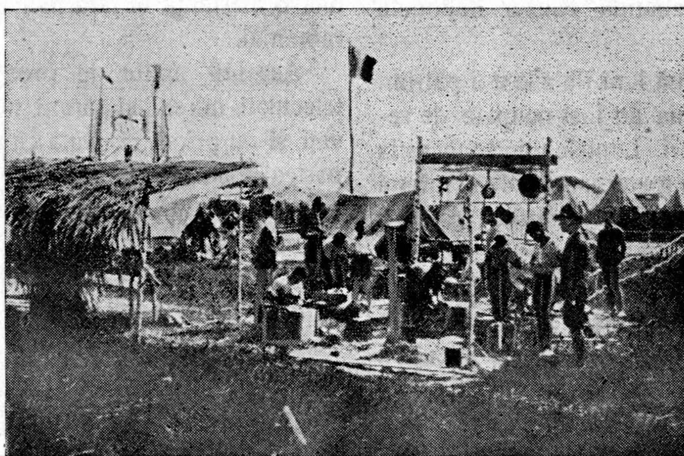
CLOPOTE ȘI TROIȚE. Iată prețioasele daruri pe cari le fac rând pe rând satelor și răspântiilor din rigiunea secuizată — școalele normale și celelalte școale secundare din Vechiul Regat. Prin aceste semne elocvente frații noștri de dincolo de Munți vor să promoveze revenirea fraților noștri înstrăinați, la legea strămoșească și prin ea reintegrarea lor în sânul neamului românesc. În acelas scop fiecare școală secundară va crește gratuit un număr de elevi din această regiune, pentruca după terminarea școalei tinerii să se întoarcă acasă și să-și închine puterile sufletești și trupești întăririi neamului. Este o operă pentru care aceste școale merită toată lauda — ca și dl ministru Dr. C. Anghelescu, care le gospodărește.

I. P. S. SA MIRON, PARIARHUL ROMÂNIEI, a făcut în luna Iulie o călătorie în Anglia, întorcând vizita episcopilor anglicani cari ne-au cercetat țara în primăvara acestui an. Înaltul Ierarh a fost primit cu toate onorurile cuvenite căpeteniei bisericești a celui mai mare neam ortodox. Călătoria Înalt Prea Sfințitului Patriarh în Anglia a avut darul să sporească prestigiul Țării românești și al Bisericii ei dominante, în apusul catolic și protestant unde această Biserică este încă prea puțin cunoscută.

POIANA BRAȘOVULUI a avut anul acesta cinstea și bucuria de găzdui în luna August câteva mii de cercetași români și câteva sute de cercetași străini veniți la jamborea românească.

Tinerii camarazi de toate vârstele și de toate națiile au petrecut câteva săptămâni de nevinovate bucurii în mijlocul naturii românești atât de înfrumsețate de Dumnezeu. Cea mai mare bucurie a lor a fost însă de bună seamă vizita Maiestății Sale Regelui, a cărui dragoste și râvnă pentru românească îndrumare a tineretului nostru este inepuizabilă.

Păcat că veselia cercetașilor a fost surdinată întrucâtva de timpul ploios, care era cât pe-aci să schimbe numele de Poiana în acela de „Ploiana".

Tabără cercetășească

La alții

Barcelona: Arena luptelor cu taurii

ORORILE DIN SPANIA. De când bolșevicii s'au așezat la cârma Spaniei, patria lui Cervantes a ajuns teatrul unor grozăvii, cărora nu le găsești asemănare decât în istoria revoluției roșii din Rusia.

Sute de biserici și mănăstiri au fost incendiate, nenumărate comori artistice au fost distruse, legiuni de preoți, călugări și călugărițe, au fost ucise, odoarele sfinte au fost pângărite. Regimul celei mai crunte sălbătăcii și-a înaugurat istoria în Peninsula Iberică.

Cu dorul de a-și mântui patria de grozăviile acestui regim Generalul Franco a ridicat în Iulie c. steagul revoluției naționaliste. Oastea lui a crescut de pe o zi pe alta, ca și însuflețirea acesteia pentru izbânda cauzei naționale spaniole.

În două luni de zile trei pătrimi din Spania au fost ocupate de revoluționari. Luptele dintre aceștia și forțele guvernamentale continuă cu furie pe mai multe fronturi. Victoria finală a naționaliștilor e numai chestie de timp. Faptul a adus pe anarhiștii guvernului din Madrid în spasmul desnădejdii. Orice presupus adversar al „Frentei populare" e ucis fără milă. Mulți asemenea nenorociți au fost aruncați în mare, măcelățiți în chipul cel mai barbar sau arși de vii, dupăce au fost unși cu smoală sau stropiți cu petrol.

Când astfel de grozăvii se petreceau în Rusia, catolicii ne spuneau disprețuitori: într'o țară catolică asemenea lucruri nu s'ar putea petrece. — Iată că se petrec totuși. Fără să întoarcem disprețul catolicilor, noi ne rugăm lui Dumnezeu ca să curme războiul fratricid din Spania. Pentru binele acestei țări și al întregei Europe.

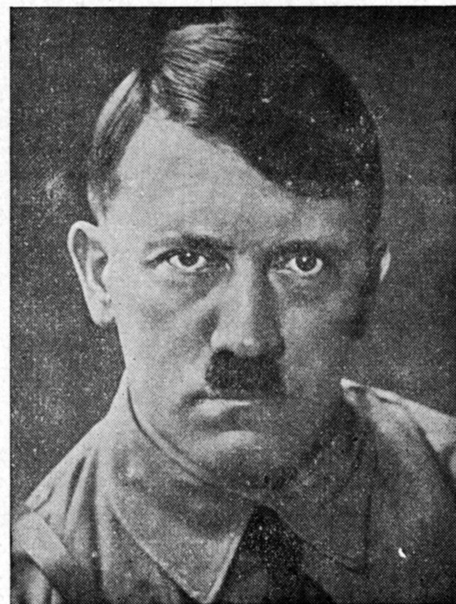
JIDOVII ZINOVIEV ȘI CAMENEV, foști mari pontifici ai Sovietelor rusești, împreună cu o întreagă ceată de tovarăși învinuiți că ar fi urzit un complot împotriva actualilor conducători ai Rusiei sovietice, au fost osândiți la moarte și executați în taină, fără nici o asistență și fără nici un ceremonial.

Asasinii miilor de preoți, intelectuali mireni și țărani nevinovați și-au primit răsplata chiar din partea foștilor lor tovarăși întru nebunia asasină. Dacă osândiții ar fi crezut în Dumnezeu, în pragul crudei ispășiri a nenumăratelor lor crime și-ar fi adus aminte de adevărul, că Dumnezeu nu bate cu bâta...

GERMANIA își dozează loviturile. Mai întâi și-a întrodus serviciul militar obligator. Apoi a ocupat Renania. Iar de curând a lungit stagiul militar obligator la doi ani. Toate astea, firește, sunt împotriva prevederilor categorice ale tratatului de pace dela Versailles. Europa a protestat, la început, indignată. Apoi aprotestat, dar nu energic. Iar astăzi nici nu mai protestează, fiindcă știe că ar face-o'n zadar. Germania își motivează toate aceste gesturi cu necesitatea de a-și apăra hotarele împotriva unei eventuale agresiuni sovietice... și cu necesitatea de a-și da satisfacție sentimentului demnității naționale nesocotit de tratatul de pace.

BULGARIA și-a dat arama pe față încă odată. Ea și-a etalat în chip grosolan de inoportun cunoscutele sale veleități revizioniste.

La recentul congres internațional studențesc care s'a ținut la Sofia, studenții bulgari au fost fără rezerve în entuziasmul lor iredentist îndreptat împotriva României, Greciei și Iugoslaviei. Puși într'o situație delicată delegații acestor țări, cu cari s'au solidarizat delegații cehoslovaci și francezi, au făcut singurul lucru dictat de împrejurări: Au părăsit congresul, întărindu-și convingerea în autenticitatea balcanismului bulgăresc.

D. Hitler

Pentru colaboratori şi abonaţi

Din cauza mutării noastre dela Sibiu la Cluj numărul acesta al „Vieţii Ilustrate“ a apărut cu o mică întârziere. Cititorii noştri înţelegători ne vor scuza, desigur.

Numărul viitor al revistei noastre va apărea la 10 Octomvrie, cu scrisul preţios al unor noi colaboratori.

—o-o—

Rugăm pe iubiţii noştri cititori restanţieri să ne trimită cât mai în grabă preţul abonamentului, ca să nu ne vedem siliţi să le trimitem, la sfârşitul anului, revista cu ramburs — pricinuindu-le astfel cheltuieli inutile.

Administraţia revistei
„VIAŢA ILUSTRATĂ“

VIAȚA ILUSTRATĂ

REVISTĂ DE FAMILIE

APARE LUNAR

ABONAMENTUL PE UN AN 200 LEI. PE O JUMĂTATE AN 100 LEI. UN NUMAR 20 LEI

REDACȚIA: CLUJ, EPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ

ADMINISTRAȚIA: CLUJ, LIBRĂRIA EPARHIALĂ, PIAȚA CUZA VODĂ 6

o-o

Pentru abonați

Dacă nu găsiți revista la librăria dela care ați cumpărat-o până acuma, adresați-Vă direct administrației. Pentrucă nu mai trimitem revista librăriilor cari nu-și achită datoria față de noi.

o-o

Nu uitați să Vă înoiți abonamentul la „Viața Ilustrată“ și să recomandați revista prietinilor și cunoscuților D-Voastră. „Viața Ilustrată“ este unica revistă de familie, care duce în casa Românului lumină pentru suflet și desfătare pentru ochi.

TIPARUL TIPOGRAFIEI EPARHIEI ORT. ROM. CLUJ

IN ACEST NUMĂR:

—o-o—

PENTRU COLABORATORI

Revista se pune sub tipar totdeauna la 15 ale lunei. Domnii colaboratori sunt rugaţi să-şi trimită manuscrisele până la această dată. Rugăm articole scurte, scrise citeţ, pe o singură pagină a hârtiei. Întrucât e posibil, dorim ilustraţii (fotografii) la text. Ordinea articolelor e determinată de necesităţi tehnice, nu de alte consideraţii. — Manuscrisele nepublicate nu se înapoiază.

Primim spre publicare cronici despre evenimentele culturale şi sociale din oricare parte a ţării. Aceste cronici trebue să fie însă însoţite de fotografii.

